

TRŽIŠKI TEKSTILEC

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

Srebrna plaketa za kvaliteto

V Kongresni dvorani Zagrebškega velesajma je bila dne 6. 9. 1973 ob 17. uri, svečanost ob zaključku leta kvalitete. Na svečanosti so bile podeljene tudi plakete, kot priznanje organizacijam za prizadevanje v letu kvalitete. Svečanost je potekala v znamenju gesla »LETO KVALITETE SE ZAKLJUČUJE — BORBA ZA KVALITETO SE NADALJUJE«.

Na svečanosti se je zbralo več sto predstavnikov organizacij iz vse Jugoslavije. Uvodni govor je imel predsednik Saveta Godine kvalitete SFRJ, Džemal Bijedić, v katerem je poudaril, da je bila akcija leta kvalitete uspešna. V relativno kratkem času je prišlo do odločilnih sprememb v gledanju na kvaliteto v vseh vejah gospodarstva. Aktivnost leta kvalitete je zajela veliko število organizacij, tako da je akcija leta kvalitete postala obče narodna. Morda je najpomembnejše to, da se je pričelo z resnim delom pri normativnem urejanju kvalitete na bazi sistematičnega pro-

učevanja vseh faktorjev, od katerih zavisi kvaliteta proizvodov in storitev. V nadaljevanju je Džemal Bijedić izrekel misel, da je bila akcija leta kvalitete v Jugoslaviji le osnovni impulz za stalno in sistematično delo na izboljševanju kvalitete.

V nadaljevanju svečanosti je govoril še Stojan Milenković, predsednik Odbora leta kvalitete PK Jugoslavije. Svečanost je bila zaključena s podelitvijo plaket. Plakete je v imenu predsednika Saveta Godine kvalitete podelil Gen. Brujić. Nagrajenih je bilo 100 organizacij, poleg tega so do-

bile zvezne ustanove še dodatno 4 priznanja.

Najprej so podelili skupno 28 zlatih plaket. Od tekstilnih tovarn sta zlati plaketi prejel »Kosovka« iz Prištine in »Teteks« iz Tetova. Srebrnih plaket je bilo podeljenih skupno 36. Prvo »srebrno« je prejel AERO iz Celja, drugo pa naše podjetje. Plaketo je prevzel glavni direktor BPT, tovarš Janko Lončar. Od tekstilnih tovarn sta srebrni plaketi prejel še »Borac« iz Travnika in »Printeks« iz Pri-zrena.

Bronastih plaket je bilo podeljenih skupno 40. Od tekstilnih podjetij so bronasta odličja dobila sledeča tekstilna podjetja: Dekorativna« Ljubljana, »Labod« Novo mesto, »Prvi maj« Piro-t, »Sloboda« Kula, »Var-teks« Varaždin in »Vunarski kombinat« Bijelo Polje.

Srebrna plaketa je za BPT veliko priznanje dosejanega dela in priznanje prizadevanjem v letu kvalitete. Plaketa pa nam nalaga tudi dolžnost, da damo še večji poudarek na kvaliteto naših proizvodov. Torej se tudi za naše podjetje akcija leta kvalitete nadaljuje!

Laskave ocene za prizadevanja

Zvezna ljudska skupščina je decembra leta 1971 sprejela resolucijo o kvaliteti izdelkov in o proglasitvi leta 1972 za leto kvalitete. Z resolucijo je priporočila delovnim organizacijam, združenjem, družbeno političnim skupnostim in zbornicam, naj zagotovijo, da bi težišče konkretnih akcij za izboljšanje kvalitete prešlo na proizvajalce, zlasti še na tiste, katerih udeležba na trgu ima poseben pomen za življenjski nivo delovnih ljudi in za mednarodno blagovno menjavo.

Skrb za kvalitetno proizvodnjo je s tem postala stvar vse družbene skupnosti in v tem smislu so se v preteklem poldrugem letu vrstile akcije in ukrepi.

Slišati je bilo glasove, da podjetja spriču množice ostalih perečih gospodarskih problemov (neurejenost tržišča, pomanjkanje surovin, nelikvidnost ipd.) niso mogla posvetiti potrebne pozornosti letu kvalitete, vendar se kljub temu na splošno ocenjuje, da je velika večina (cca 80 %) delovnih kolektivov zadovoljivo ukrepala.

Svet leta kvalitete (njegov mandat je skupščina podaljšala še na leto 1973) ocenjuje prizadevanja delavcev, združenj, družbeno političnih skupnosti, znanstvenih ustanov, strokovnih šol, kot tudi republiških svetov, zelo laskavo. Navaja, da je v sorazmerno kratkem času prišlo do odločilne spremembe v odnosih do kakovosti izdelkov v vseh gospodarskih panogah. Zavedli smo se, da sleherni posameznik lahko vpliva na napredek kvalitete in da to ne more in ne sme biti le skrb strokovnih služb, ki so zadolžene za kontrolo. Cilj prizadevanj je doseči soliden nivo kvalitete v svetovnem merilu. Z dobro pripravljenimi in realiziranimi programi pa je dobljen del gospodarskih podjetij dosegel trdne ekonomske učinke.

Naše podjetje je bilo aktivno vključeno v akcijo. Program je bil izdelan in v pretežni meri tudi izvršen, oziroma se izvršuje. Izmed 104 podeljenih priznanj (28 zlatih plaket, 36 srebrnih in 40 bronastih plaket) je bila za BPT ob otvoritvi zagrebškega velesajma vročena srebrna plaketa. To je smatrati kot priznanje za dobro organiziranost na področju izboljšanja kakovosti izdelkov in pomeni tudi to, da je pozitivno ocenjen sedanji in predvideni nivo ustrezne strokovne službe v podjetju.

Pomeni pa naj tudi, da prizadevanja za nadaljnje izboljšanje kakovosti izdelkov ne smejo pojenjati ter da se na prejetem priznanju ne smemo uspravati.

Janez Lončar

Problematika proizvodnje v juliju 1973

I. Osnovni material

a) predilnica:

Skupne zaloge razpoložljivega bombaža so bile zadostne. Spremenjen je bil sestav bele mešanice, v kateri sta bila turški in makedonski bombaž zamenjana s sirijskim in grškim. Vseeno pa po ugotovitvah kontrolnega oddelka in predvsem obrata tkalnice, ki večino teh prej predela, ugotavljamo, da sestav bele mešanice še vedno ni ustrezen, kar je posledica pomanjkanja ustreznih bolj-ših vrst bombaža.

Problematična pa je bila oskrba z modalnimi in sintetičnimi vlakni, ker dobave le-teh ne potekajo po dogovorjenih rokih. Zaradi tega smo namesto standardnih vlaken (Koplona in Dactrona) podelovali manjše količine raznih nadomestnih vlaken, kot so Hypolan in Diolen-vlakno, kar pa je terjalo vrsto sprememb v nastavitvah strojev, ki so v času let-

nih dopustov najmanj zažele-ne in povzročalo težave v no-tranji manipulaciji s poliz-delki.

b) sukalnica:

V juliju smo predelovali Nm 34 in Nm 40. Obeh šte-vilk enojne preje je bilo do-volj, zato zaradi oskrbe z re-produkcijskim materialom ni bilo nobenih zastojev.

c) tkalnica:

Prehod na predelavo niž-jih številčk preje, ki je bil posledica forsirane proizvod-nje tkanin, za rjuhe, je pov-zročil občutno znižanje za-log preje iz BD-predilnikov, zaradi česar je občasno pri-manjkovalo NM 20 in Nm 28.

Ker prav te preje niso bile dovolj vlečane, je bilo toliko bolj problematično njih kro-tovičenje, kar pa je že star problem. Zaradi že omenjene sestave bele mešanice je bila problematična trdnost iz nje izdelanih številčk preje, kar se je odražalo predvsem na pro-dukktivnost pri previjanju pa tudi pri tkanju.

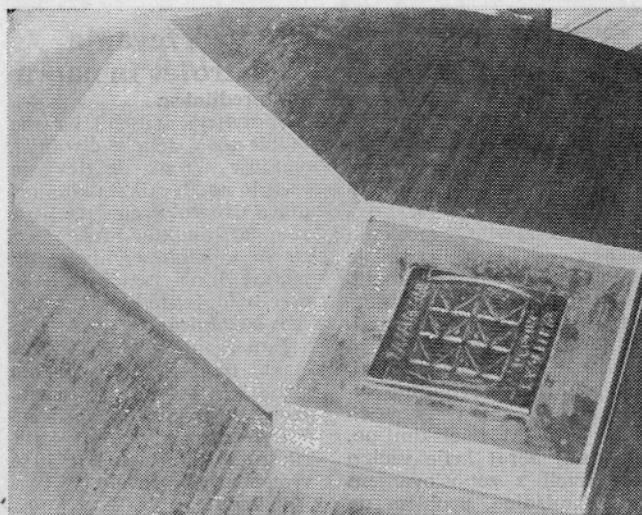
d) oplemenitilnica:

Zaloge surovih tkanin za dodelavo so zadoščale za nor-malno delo obrata. Zaradi letnih dopustov je bilo delo v nočni izmenj začasno uki-njeno in temu primerno zma-njšane velikosti dnevnih par-tij. Ker so dopusti v oplemenitilnici porazdeljeni na 6 tednov v tkalnici pa na 8 tednov, se je skupna zaloga tkanin za dodelavo povečala za cca 124.000 m.

e) konfekcija:

Domačih tkanin za konfek-cioniranje je bilo dovolj in zaradi tega ni bilo zastojev v proizvodnji. Ponavljale pa so se stare težave pri oskrbi z vezilnimi sukanci (»zlate bar-ve«), tiskanimi ovitki za bla-zine in vrečkami za rjuhe. Pri naročanju in oskrbi z embalažo povzročajo precejšnje motnje tudi spremembe v načinu pakiranja posamez-nih izdelkov, ki jih izvajamo po sklepih konference s pred-stavniki podjetja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

BPT je prejela srebrno plaketo

Problematika proizvodnje . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

II. Proizvodnja

	junij	julij
a) predilnica:		
— izvrš. plana: v ef. kg	106,92 %	106,66 %
v baz. kg	108,50 %	107,83 %
— izkor. strojev	70,41 %	48,65 %
— produktivnost: baz. g/vrh (prst.)	14,80	10,13
baz. g/pr. m./h (BD)	60,23	47,85
HOK ure	15,51	14,88
b) sukalnica:		
— izvrš. plana: pri Ø Nm 10	78,— %	120,— %
— izkor. strojev	59,10 %	55,22 %
— produktivnost: g/vrh	81,25	92,35
HOK ure	16,55	11,46
c) tkalnica:		
— izvrš. plana: v m ²	102,08 %	106,29 %
v votkih	102,78 %	102,73 %
— izkor. strojev: na pog. st. ure	92,6 %	92,2 %
na ef. st. ure	96,2 %	95,9 %
— storilnost: enot/del. uro	45,49	47,13
d) oplemenitilnica:		
— izvrš. plana: v m ²	99,74 %	111,58 %
e) konfekcija:		
— izvrš. plana: v m ²	91,74 %	95,14 %
v enotah	92,76 %	99,06 %
— izkor. strojev:	85,7 %	55,2 %
— produktivnost: ur/100 enot	98,61	78,75

Plan proizvodnje v predilnici je tudi tokrat zadovoljivo izvršen. Poslabšanje v izkoriščanju strojev je enako kot v drugih obratih posledica izrabljanja letnih dopustov.

Visoko, melogično preseganje proizv. plana v sukalnici je tudi tokrat posledica netočnega oddajanja sukancev v skladišče preje, in je tako v juliju zajet tudi dobršen del junijske proizvodnje (ko je bila izvršitev izredno slaba).

V tkalnici je % izvršitve proizvedenega plana v kv. m precej večji kot v vtkanih votkih in je posledica prehoda na izdelavo art. z manjšo

gostoto po votku. Poleg redne domače proizvodnje je pripravljavica tkalnice opravila nekaj storitev drugim podjetjem (»Svilanit«, Kamnik, Tekstilna tovarna Senožec), ki v izračunu enot niso upoštevane in zaradi porabe časa negativno vplivajo na prikaz gibanja produktivnosti.

Obrat konfekcije tudi v juliju ni dosegel planskih obveznosti. Razlogi za to so v izpadu proizvodnje, ki je nastala zaradi posojila delavk drugim obratom (tkalnici) in počitniškemu domu, zaradi splošnega čiščenja celotnega obrata, prepakiranja izdelkov II. vrste ter zaradi izdelave vzorcev.

III. Delovna sila — izostanki

	junij	julij
— predilnica	9,— %	32,5 %
— sukalnica	8,3 %	33,3 %
— tkalnica	13,4 %	38,3 %
— oplemenitilnica	12,5 %	30,68 %
— konfekcija	13,2 %	47,73 %

Porast izostankov v vseh obratih je posledica izrabljanja letnih dopustov. Največji % je v konfekciji, kjer so delavke, ki imajo večje število dni dopusta, izrabljale po več kot 12 dni. Razen tega je bilo v tem obratu tudi izrednih dopustov 0,7 %.

Skupno število zaposlenih v osnovnih obratih se je zmanjšalo za 4 osebe (predilnica 3, tkalca 1).

Pomanjkanje delavk je najbolj občutno v tkalnici in sicer na delovnih mestih natičanja votka, previjanju votka, vozačih votka ter v čistilni grupi. Med šolskimi počitnicami obrat krije večino teh vrzeli z zaposlovanjem šolske mladine, problem pa se bo zaostрил po pričetku šolskega leta.

IV. Vzdrževanje strojev in naprav

a) predilnica:
Opravljena so bila razna vzdrževalna dela v čistilnici, mazanje krogl. ležajev na vseh 16 novih mikalnikih, menjava Crosrol valjev na 1 novem mikalniku, brušenje 5 starih mikalnikov, dve večji popravili na raztezalkah in popravilo 1 predilnika.

b) sukalnica:
Zamenjani so bili 4 podstavki na Mettler dvojnem stroju ter pokvarjene napenjalne jermenice na obeh sukalnih strojih, zaradi katerih pred tem več kot 10 % vreten ni obratovalo.

c) tkalnica:
Remont votkovnih previjalnih strojev se je normalno

nada jeval, remont tkalnih strojev pa je bil zaradi letnih dopustov in boleznih ponovno začasno prekinjen.

d) oplemenitilnica:
Odpravljene so bile razne električne in mehanske okvare na strižniku, belilnem agregatu, obeh razpanjalnih sušilnikih, novem kalandru in merilnih strojih, ki so povzročale skupno 56 strojnih ur zastojev.

c) konfekcija:
Zaradi pomanjkanja rezervnih delov je bil 6. junija odposlan na popravilo v Zagreb

1 stroj za sestavo izdelkov, ki do konca meseca ni bil vrtin. Večja okvara je bila tudi na stroju za likanje izdelkov, ki je terjala celodnevno zastoj. Razen tega je na za-

stoj vplivalo pomanjkanje vezilnih sukancev, zaradi katerega 6 strojev ni obratovalo vse do 16. julija. V juliju je bilo tudi redno letno veliko čiščenje strojev.

V. Doseganje norm

	junij	julij
Predilnica	117,12 %	116,83 %
Tkalnica	120,25 %	120,42 %
Oplemenitilnica	117,01 %	120,00 %
Konfekcija	120,61 %	115,48 %
Konfekcija Hrib	116,47 %	110,89 %
Skladišče gotovega blaga	127,30 %	130,60 %
Zabojarna	130,93 %	139,39 %
Skupaj:	119,34 %	117,93 %

Novosti iz obratov

Novo montirani stroji in naprave v tkalnici

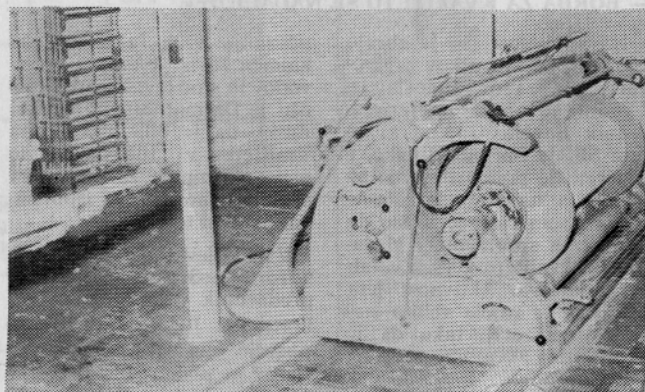
Glede na nujnost modernizacije strojev in naprav, je bilo v prvih šestih mesecih letošnjega leta opravljeno delo, katerega si bomo ogledali kar po tehnološkem postopku.

V oddelku navijalnice so se pri snovanju zamenjale cevčnice in pa sami stroji z navijalnim delom. Tako imamo sedaj tri nove cevčnice delitve 240 cm, ki so nadomestile stare cevčnice, delitve 200 milimetrov. Kot posebno novost, ki jo lahko tu omenimo, je en navijalni del za dve cevčnici firme Schlafhorst, tako, da se iz ene snuje, na drugo pa se pripravljajo križni navitki in povezujejo niti. Ko je snovalna partija iz ene cevčnice gotova, se predležje stroja po tračnicah premakne k drugi cevčnici in se lahko začne snovati druga partija, potem pa se postopek zopet ponovi.

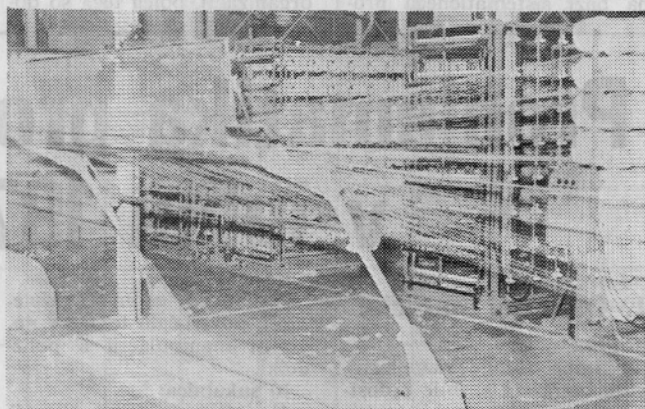
Poudariti moram, da se pri tem poveča izkoristek glede na hitrost navijanja na povečan format križnih navitkov in na povečani premer koluta snovalnih valjev. Tretjo cevčnico delitve 240 mm za 540 križnih navitkov pa so izdelali v naši mehanični in elektro delavnici, za kar gre posebna zahvala vzdrževalcem, ki so pri tem delu sodelovali. Za navijalni del pa smo k tej cevčnici uporabili preurejen, stari Schlafhorst širine 1800 mm. Tako smo poenotili širino snovalnih valjev in s tem odpadejo dodatna pripravljalna dela v škrobilnici.

Povečana velikost križnih navitkov na končni premer 230 mm na Avtoconerjih nam je omogočila, da je do 50 % več oreie na teh križnih navitkih. Kot pri oreišnji delitvi. Naj pri tem omenimo tudi, da smo dobili merilec napetosti in tehtnico, s katerima se kontrolirajo in nastavljajo trdota in teža križnih navitkov. Zato se predvideva zmanjšanje procenta previjanja ostanov na 1—2 %.

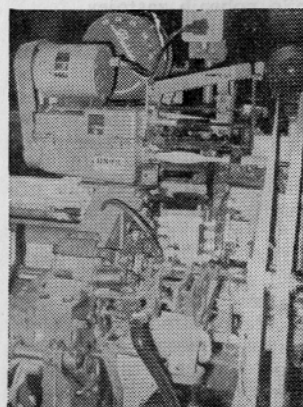
Ker na uporabimo za artikole od Nm 20—34/1 za osno (Nadaljevanje na 3. strani)

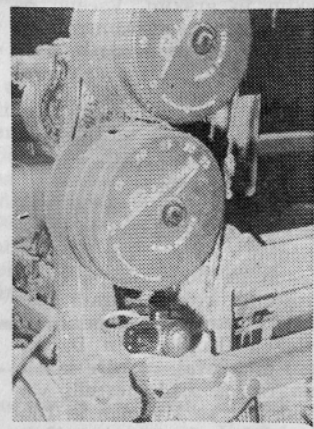
Predležje snovalnega stroja

Greben s cevčnico snovalnega stroja

Navijalna naprava za votek (UNIFIL)

Optično elektronski polnilec za menjavo votka (LOEPFE)

Akcijski program ZK

V sredo, 5. septembra 1973 je bil v sejni dvorani SO Tržič posvet sekretarjev osnovnih organizacij in stalnih aktivov. Na njem so sprejeli akcijski program do 15. oktobra letos. Naloge programa so tolmačili: Miloš Savič, predsednik kadrovske komisije pri občinskem komiteju ZKS Tržič, Zora Šemrl, sekretar Obk SZDL in Janez Piškur, tehnični sekretar Obk ZKS Tržič. Ker pred vsemaj komunisti stoji vrsta pomembnih nalog, katere bo potrebno opraviti v zelo kratkem času, je prav, da z njimi seznanimo tudi komuniste in ostale člane našega kolektiva.

Pred ZKS stojita dva pomembna dogodka: VII. kongres ZKS in X. kongres ZKJ. Zato je čas, da se vključimo na ta dva pomembna dogodka tako, da ocenimo opravljeno delo. Pri ocenjevanju pa mora biti prisotna takšna mera kritičnosti, s kakršno je bilo ocenjeno delo ZKJ s pismom predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva ZKJ, 29. septembra 1972. V razpravi, katere naj zajemajo sleherni organizacijo ZK, skušajmo realno oceniti vse pozitivne dosežke in premike v zadnjem obdobju, katere je izbojevala naša družba. Ravno tako pa moramo oceniti tudi tiste akcije, katerih reševanje je že zastavljeno.

Nepravilno bi bilo, da bi ocenjevali samo pozitivne strani našega dela. Razprave usmerimo tudi na tista področja našega dela, koder je še vrsta merejenih problemov. Zavedajmo se, da smo dolžni posegati z našim delom tudi na področja, kjer je potrebno vlagati več naporov in je potreben daljši čas, da dosežemo končni cilj.

Ob pregledu opravljenega dela preglejmo tudi sprejete sklepe, ki smo jih sprejeli po pismu predsednika ZKJ

in izvršnega biroja ter 29. seje CK ZKS. Se vedno se ugotavlja nedosledno izvajanje sprejetih sklepov. To opozarja na nedoslednost, omahljivost in neučinkovitost ter ostale slabosti, ki jih imamo v organizacijah in organih ZK. Se naprej se moramo boriti proti pojavom idejno-politične in akcijske razcepjenosti ter krepitvam novih oblik strankarstva in bojov za pomoč oblasti. Se posebej pa moramo biti pozorni na morebitno prisotnost in vpliv interesov pojmovanj, ki nasprotujejo interesom delavskega razreda in socialističnega samoupravljanja.

Bodimo pozorni na konkretno objektivno ocenjevanje, tako se postavljajo in obnašajo v družbeni praksi člani, izvoljeni funkcionarji, organizacije in forumi ter s stalno kontrolo izvrševanja nalog lahko uspešno ugotavljamo konkretno osebne in kolektivne.

Pozorni moramo biti pri ocenjevanju idejno-politične usposobljenosti članstva Zveze komunistov in pri načrtovanju nadaljnjega izobraževanja. Ne moremo si predstavljati pozitivno reševanje nalog, ki stojijo pred samoupravljalci, da jih bodo reše-

vali idejno-politične nespособne osebe. Samoupravljanje je stvar celotne naše samoupravne socialistične skupnosti in njene idejno-politične razgledanosti. Ko bomo dosegli primerne stopnje usposobljenosti samoupravljalcev za reševanje predstojajočih problemov, bomo dosegli tudi učinkovitejše in doslednejše reševanje vseh znanstvenih problemov. **Odstraniti je potrebno vpliv privatizacije in vpliva posameznikov ter skupin pri vodenju kadrovske politike v delovnih organizacijah v gospodarstvu in negospodarskih organizacijah.** Zato je treba krepiti vloge družbenega dogovora o kadrovske politiki in dosledno izvajati norme, ki urejujejo in uravnavajo ta vprašanja.

V tem pozivu na pričetek predkongresne dejavnosti so nakazana samo nekatera najbistvenjša vprašanja. Naloga vseh občinskih organizacij pa je, da se dotaknejo tudi ostalih problemov, katerih rešitev je bistveno pomembna za uspešnejše izvajanje politike ZKJ.

Naloge stalnih aktivov ZK ter OO ZK:

V sodelovanju s komisijo za kadrovska vprašanja pri občinskem komiteju ZKS Tr-

žič je potrebno izvršiti kadrovanje članov na funkcije za naslednjo mandatno obdobje v stalnih aktivih ZK, osnovnih organizacijah ZK, občinski konferenci ter njene organe. Nujno je aktivno sodelovanje tudi v kadrovske pripravah na X. kongres ZKJ ter VII. kongres ZKS.

Rok: 30. september 1973

Vsaka organizacija in sleherni član morajo aktivno sodelovati v razpravah osnutka

ustave SFRJ ter SRS in pri oblikovanju občinskega statuta ter statutov krajevnih skupnosti.

Rok: 15. oktober 1973

V pripravah na X. kongres ZKJ se mora oceniti delo v sleherni organizaciji, organih konferenci ZKS Tržič in sami konferenci. V razpravah je treba izhajati iz izhodišča za pripravo stališč in sklepov X. kongresa ter poziva občinskega komiteja na predkongresno dejavnost.

Naši izdelki

Fantazija

Je naš nov proizvod posteljnine s prijetnim, tiskanim vzorcem v različnih nežnih barvah, namenjen našim malčkom.

Narejen je iz popolnoma moderne tkanine, s čudovito sestavo in otipom. Se ne krči in ima obstojne barve, likanje pa ni potrebno. Fantazija je izdelana iz 51 % polinoznih vlaken in 49 % kvalitetnega bombaža. Garnitura vsebuje kapno razsežnost 130 x 100 cm, 2 blazini 50 x 40 cm in rjuho 140 x 100 cm.

Otroška sobica, ki ima poslano posteljico s »Fantazijo«, je del pravljicne dežele, kjer bodo naši najmlajši preživljali vse te trenutke pred spanjem in se prebujali v pravljicnem svetu, sanje v njem pa bo mehko in toplo.

Mamice, ogledite si »Fantazijo« v naši trgovini in ne bo vam žal! Popeljite vaše malčke v deželo pravljic, katere najpomembnejši košček lahko kupite za samo 135,30 din!

Mara Mayer

Novosti iz obratov

(Nadaljevanje z 2. strani)

vo in votek prejo iz brezvrentenskih predilnikov, se tu pojavlja problem, da ne moremo dobiti željene enake velikosti križnih navitkov kot tudi dolžine niti. Kajti, na Avtocodnerjih imamo navijanje na konusne cevke, medtem ko se uporabljajo pri BD-200 cilindrične. Pri snovanju pride pri prvih navitkih do dušenja odvijalnega balona niti, a pri drugih — to je BD-200 navitkih — pride do odpiranja balona in mora biti format zaradi tega manjši. Zato željno pričakujemo rešitve konstruktorjev in tehnologov brezvrentenskih predilnikov o navijanju rezerve. Z omejeno rezervo bi lahko na eno vreteno snovalne cevčice, s preureditvijo, nataknilj po dva križna navitka, povečali s tem snovalno dolžino in prihranili pri dodatnem delu.

V sami tkalnici naj omenimo prestavitve 20 picanol avtomatov (grebenska širina 290 cm) namesto izločenih 32 dotrajanih ATR avtomatov. Kot posebnost velja omeniti, da je vsak stroj opremljen z navijalno napravo za votek (UNIFIL) in optično elektronskim polnilcem za menjavo votka (LOEPFE).

Unifilm aparat je montiran na desni strani stroja, kjer je predhodno stal klasični magacin z votkovim navitki. Aparat navija prejo na votkovo cevko (lahko iz ikonične, ga ali cilindričnega križnega navitka), s pomočjo vrtečih se kntač se očisti ostanek rezerve niti, nato pa se cevka vrača do pripravljalnega mesta za navijanje. Ker je aparat kompliciran, zahteva dober vzdrževalni kader, kot tudi skrajno pazljivost in vestnost delavk, ki s temi aparati upravljajo. V primeru okvare, ki bi trajala dalj časa, se navijalna glava zelo hitro zamenja z rezervno, tako da ne pride do zastoja na tkalskem stroju zaradi navijanja votka. Prednosti, ki se pri tem pojavijo, so sledeče: odpade matikalcev votka, zmanjša se število votkovnih cevk (budi 25—30 krat na tkalski stroj, saj potrebuje en Unifil za normalno obratovanje le 10 cevk), tretja prednost pa je hitrejša in točnejša ugotavljanje napak na votkovnem navitku. (Na relaciji tkalskega navijalnega stroja je ugotavljanje napak precej težje).

Zato je treba rentabilnost investicije gledati v glavnem

z vidika pomanjkanja delovne sile — matikalcev votka, kot tudi s stališča materialnih stroškov.

Montažo je izvršil monter firme Lessona s pomočjo naših vzdrževalcev.

Tkalski stroji so bili prvotno opremljeni z mehanskim menjalcem votka, ki ni bil zanesljiv, zlasti še, ker smo uporabljali cevke za električno menjavo.

Vsaka cevka je opremljena z oblogo iz svetleče refleksne kovine (npr. Al.). Ko zmanjka preje na cevki, nam snop svetlobe predpisane svetilnosti, ki pada na to oblogo, odbije fotone ter daje impulze elektromagnetnemu releju in preko drugih mehanizmov izvrši menjavo votka. Za omejnjeni polmilec lahko trdimo, da dela zelo dobro. Prednosti tega menjalca so v povečanem izkoriščanju tkalskega stroja — kar je največji namen — zmanjša pa se tudi procent odpadne preje, kajti rezerva se lahko zmanjša za polovico.

Montažo so izvršili vzdrževalci elektro delavnice, ki je bila po izjavah inšpektorja in monterje firme Leopfe zelo dobro opravljena.

obratovodja
inž. Janez Smid

ZAKAJ TAKO?

Ta oder stoji v našem parku že od občinskega praznika. Čemu le služi?

Akcija leta kvalitete v BPT

(2. nadaljevanje in konec)

V zadnjih dveh številkah našega glasila smo obdelali akcijo leta kvalitete na splošno in v celotni slovenski tekstilni industriji. S pričujočim sestavkom izpolnjujemo obljubo, da bomo opisali vpliv leta kvalitete na aktivnost s področja kakovosti v BPT.

1. Namesto uvoda: pogled nazaj

Da bi pravilno doumeli problematiko kakovosti, sem se odločil, da podam grob pregled razvoja kakovosti od prvih začetkov do danes. Morda smatrate, da ta del ne sodi v današnje temo, vendar se mi zdi potreben.

KAKOVOST IN CAS

Kakovost, kot posebna kategorija v proizvodnem procesu, se ni razvijala premočno z rastjo industrializacije, temveč je bila podvržena specifičnosti časa. Značilnost obrtniške dejavnosti preteklosti je v individualni kakovosti, s katero si je mojster zagotovil svoj obstoj. Nizka kupna moč prebivalcev je zaviralno delovala in se je zato kakovost razvijala na dveh nivojih: za bogate in revne.

Industrializacija je pomenila propadanje obrti in je vplivala obenem tudi na kakovost. Kakovost proizvodov se je v primerjavi z ročnimi izdelki poslabšala. To poslabšanje pa so odtehtale znatno nižje cene, ki so bile rezultat mnogo večje produktivnosti. Industrijska revolucija — in z njo tudi spremembe v tržnih zakonitostih — je vplivala na nivo kvalitete. Kakovost se je oblikovala na neposredni odgovornosti delavcev v proizvodnem procesu. Sistem ukrepov je zagotavljal napredek kakovosti.

Koncepcija individualne kakovosti proizvodnega delavca je med obema vojnama postala zavora za napredek tehnike in razvoja dela. Oblikovala se je nova industrijska kakovost, ki ni več temeljila na posameznih, temveč je postala politika podjetja. Kakovost se je z gospodarskimi krizami, konjunkturo in vojnamo spreminjala, koncept pa se ni več spremenil.

KAKOVOST PRI NAS

Pred vojno je bil naš gospodarski razvoj pod neposrednim vplivom tehnično razvite Evrope. Tuji gospodarji so prinašali izkušnje iz Češke, Avstrije in Nemčije. K nam so prinesli delovne navade in tudi metode. Tako je bilo tudi s kakovostjo, ki se je izoblikovala v posebnem sistemu pritiska na delavce. Povojna leta so bila posebej pri nas v znamenju izgradnje. Mnogo strokovnjakov je odšlo in morali smo postaviti nove temelje gospodarstva na izkušnjah, pogosto tudi z veliko mero improvizacije. Velika konjunktura je negativno vplivala na kakovost. Ta se je v primerjavi s predvojno, znižala. Svoj doprinos k takemu stanju je dalo tudi plansko gospodarstvo.

PERSPEKTIVE V NAŠEM SISTEMU

Razvoj bo potekal predvsem v znamenju dveh karakteristik: mednarodne delitve dela in storitev ter tržnih zakonitostih. Jugoslavija se želi enakopravno vključiti v mednarodno gospodarstvo, ne more pa tudi več mimo zahtev, ki jih oblikuje naše tržišče.

Za jugoslovansko gospodarstvo je značilen sistem samoupravljanja. Delovne navade in naša zavest mora biti vpletena v ta sistem. Izoblikovati se mora posebni odnos delavca — samoupravljalca do kvalitete svojega dela in učinkovitost poslovanja v celoti. To bomo lahko dosegli le s poznavanjem sodobnega načina spremljanja in zagotavljanja kvalitete. V našem gospodarstvu je torej potrebno izoblikovati novo koncepcijo kakovosti — kot samoupravni odnos proizvajalca do kakovosti — t. j. odgovornost za kakovost do sebe in družbe.

2. BPT, kakovost in leto kvalitete

SPLOŠNO

V prvem delu smo posegli v zgodovino kakovosti. Ker smo govorili na splošno, to velja tudi za nas in naše podjetje.

Bivšima lastnikoma BPT je uspelo z izkušnjami in metodami doseči nivo, da je platno iz Tržiča postalo tudi znak kvalitete. Povojna leta so predvsem za tekstilno industrijo pomenila močno konjunkturo in borbo za plan. Razumljivo, kvaliteta ni bila več primarnega pomena, ni pa v BPT preveč občutno padla in to je naše podjetje ohranilo v skupini podjetij, ki jim je svoj sloves uspelo ohraniti do danes.

Tradicija tržiških delavcev je torej ostala, žal pa so se pogoji gospodarjenja močno spremenili. Zvezne uredbe in splošna situacija tekstilne industrije je slabo vplivala na podjetje. V boju za cenejšo proizvodnjo in nadomeščanje izgub smo povečali produktivnost in izbirali surovine, ki bi prenesle zamrznjene cene. Rast cen surovin ter ostalega reprodukcijskega materiala in zmanjšana kupna moč prebivalstva torej nista pozitivno vplivala na kvaliteto. V času borbe za stabilizacijo in znižanje stroškov poslovanja, leto kvalitete ni bilo vsajeno v preveč plodna tla.

PRED AKCIJO

Težave tudi BPT niso bile prihranjene. Težko je podati pravilni odnos vplivov na kvaliteto, toda če zanemarimo vpliv zveznih in republi-

ških predpisov, lahko navedemo sledeče karakteristike:

— zastarelost opreme in strojnega parka,

— nakup surovin nižjih kakovostnih vrst in občasno pomanjkanje tudi teh,

— pomanjkanje strokovnega kadra — tako na proizvodnih delovnih mestih, kakor tudi pri upravljanju podjetja in

— močna fluktuacija delovne sile.

Tako stanje ni moglo dati spodbudo za napredek in tako smo ugotavljali, da naše podjetje sicer še vedno prednjači v produktivnosti, v ostalih aktivnostih pa zaostaja za drugimi tekstilnimi podjetji, ki so nekoč dobivala spodbudo in zgled pri nas. Prav tipičen je primer službe kontrole kvalitete, v kateri smo ostali na določeni ravni, ni pa bilo več napredka. V nekem obdobju je bila ta služba zaradi fluktuacije celo skrčena na minimum. Torej akcija leta kvalitete kljub problemom, ki so bili in so, ni brez pomena. Tega se še posebej zavedamo v službi kontrole kvalitete.

AKCIJA LETA KVALITETE

Na začetku leta kvalitete smo imeli razširjeni kolegij, na katerem smo obravnavali problematiko kakovosti in aktivnosti, ki naj bi jo imeli v letu kvalitete.

Služba kontrole kvalitete je sprejela nalogo, da poskrbi za širšo aktivnost, ki naj bi zajemala notranjo problematiko kakovosti in sodelovanje v republiških in zveznih akcijah leta kvalitete. Posebej pri sodelovanju smo za beležili velik uspeh.

Na osnovi programa aktivnosti, ki smo jih predvideli kot akcijo leta kvalitete v BPT, uspehov, ki smo jih dosegli pri uresničevanju akcij, in pri sodelovanju v komisijah ter odborih republik in zvez, smo kandidirali za podelitev plakete leta kvalitete. Plakete je podelil Svet Godine kvalitete oziroma ZIS.

Rezultati izbora so že znani. V prejšnji številki smo omenili, da je naše podjetje dobilo srebrno plaketo. Svečana podelitev je bila na začetku jesenskega velesejma v Zagrebu.

3. Program akcij

Navajam nekaj točk programa leta kvalitete. V programu si bomo ogledali le tiste točke, ki so bistvenega pomena za napredek kakovosti, ne pa tudi programov, ki so splošnega pomena za boljše gospodarjenje podjetja. Na primer:

— nabava računalnika pozitivno vpliva tudi na kako-

vost, z njim je mogoča bolj temeljita obdelava problematike kakovosti ipd.

Napredek kakovosti predstavlja tako kompleksno vprašanje, da bi težko okarakteriziral osnovne dejavnike. Poleg navedenih je še vrsta drugih, ki pridejo v kompleksnejšo obdelavo v naslednjih letih.

TRŽNA IN EKONOMSKA KAKOVOST

Pogosto slišimo ta dva termina, ki ju nekateri uporabljajo bolj zato, ker zvenita moderno, akutalno. V bistvu je tržna kakovost taka, kakršno želi potrošnik. Ekonomska kakovost pa je tista, ki jo izoblikuje podjetje v smislu »pravilne kakovosti« t. j. take, ki ni niti preveč nizka. Najti pravilno pot, ni lahko. V letu kakovosti naj bi BPT razčistila in izoblikovala osnovne teze, v naslednjih letih pa izvršila programiranje proizvodnje v tem smislu.

PODJETJE V ODNOSU DO POTROŠNIKA

Potrošnik je premalo seznanjen s kakovostjo naših proizvodov, še posebej pa z uporabnostjo le-tih. Akcija je še toliko bolj pomembna, ker se tako lahko doseže tudi velik ekonomski uspeh. Izpolniti je potrebno obveščanje o naših proizvodih v javnih občilih, pozabiti pa ne smemo na trgovino (seminarji za prodajalce).

Posebno strategijo je potrebno izoblikovati v primerih reklamacij. Te se morajo reševati v odpremnih rokih in morajo biti ustrezno obdelane (princip marketing konceptije).

ORGANIZACIJA IN RAZVOJ SLUŽBE ZA KAKOVOST

Stanje organizacije v podjetju ni zadovoljivo. V službi kontrole kvalitete je potrebna nadaljna reorganizacija v

smislu dokončnega izoblikovanja integralne kontrole in prehajanje v funkcijo skrbi za zagotavljanje kvalitete. Sem sodi tudi razvoj te službe v smislu novih tehnik (statističnega prikazovanja podatkov, obdelave po metodah matematične statistike itd.).

Teh nekaj osnovnih točk jasno kaže, kako kompleksen in obsežen je problem napredka in aktivnosti na področju kakovosti. BPT bo po svojih močeh, kljub pomanjkanju kadrov, poskušala doseči tako visok nivo kvalitete, da bo sloves podjetja, ki v veliki meri skrbi za kakovost, ohranila.

4. Sodelovanje BPT v drugih akcijah

Večna bralcev je prepričana, da je podjetje zaprt v lokalnih mejah in ne igra bistvenejše vloge v republiškem merilu. Temu seveda ni tako. Danes govorimo o kakovosti, zato se ne bi ustavljal ob sodelovanju BPT pri republiških sporazumih, pri ZITTS, pri izmenjavi izkušenj med podjetji idr.

Že leta 1962 se je naše podjetje vključilo v komisijo za standardizacijo. Žal je komisija po enem letu razpadla. V smislu sodelovanja na področju kontrole kvalitete je bila v letu 1967 ustanovljena nova komisija v okviru ZITTS. Predsednik je postal član našega podjetja. V letu 1970 se je iz te komisije formirala komisija za kakovost pri Gospodarski zbornici SR Sloveniji. Na tak način se je naše podjetje intenzivno vključilo v aktivnost na področju kakovosti, še posebej pa jugoslovanske standardizacije.

Zaradi pomembne vloge našega podjetja pri sodelovanju na področju kakovosti je bil naš predstavnik kooperiran v leto kvalitete v (Nadaljevanje na 7. strani)

Velesejem in leto kvalitete

Podjetja, ki so v Zagrebu prejela priznanja za aktivnost v letu kvalitete, na samem sejmu niso dali večji poudarek temu dogodku, ker priznanja niso pomenila tudi »kvalitetni znak proizvodov.«

V tem smislu je bil med vsemi najbolje urejen paviljon podjetja »Borovo«, ki je z reklamnimi napismi poudaril napredek in akcijo leta kvalitete v svojem kolektivu.

Od tekstilnih tovarn pa je na tem področju največ napravila tovarna perila »Labod« iz Novega mesta.

Z. J.

Na kratko o letu kvalitete

Na iniciativo Jugoslovanske zveze organizacij za kvaliteto in zanesljivost proizvodov ter storitev — JUSK-a — in na predlog Zveznega izvršnega sveta ter Zvezne skupščine je bila 28. 12. 1971 sprejeta »Resolucija o kakovosti proizvodov« in leto 1972 proglašeno za leto kvalitete v Jugoslaviji.

Zvezna skupščina je 28. 12. 1972 pregledala dela Saveta Godine kvalitete in podaljšala njegov mandat še v leto 1973.

Pokrovitelj celotne akcije je bil predsednik republike tovariš TITO.

Celotno akcijo je vodil Svet Godine kvalitete Jugoslavije, pod predsedstvom Džemala Bijedića. Za izvedbo po republikah so bile zadolžene Gospodarske zbornice, ki so akcijo vodile preko odborov leta kvalitete.

Z. J.

Naši gasilci na republiškem tekmovanju

Že po tradiciji imamo gasilci tekstilne industrije v vsej Sloveniji dolgoletne delovne izkušnje. Vsekakor pa je izredno velikega pomena strokovno usposabljanje prostovoljnih gasilcev v vsaki delovni organizaciji. Nobena ura na praktični vaji ne mine brez truda in prizadevnosti vsakega posameznika, zlasti pa še v pripravah na tekmovanje.

Upravni odbor IGD BPT Tržič je na svoji 4. redni seji obravnaval razpis Gasilske zveze Slovenije in sklenil, da takoj dopolnimo žensko desetino v našem društvu, začnemo z rednimi praktičnimi vajami in da prijavimo za tekmovanje v Preboldu žensko in moško desetino. Posebno svečano obeležje letošnjega republiškega tekmovanja tekstilne industrije Slovenije z zelo dobro udeležbo, je bilo praznovanje 100-letnice industrijskega gasilskega društva v najstarejši slovenski tekstilni industriji, to je TT PREBOLD.

Sobota, 1. september, je zahteval precej naporov in znoj vseh tekmovalcev v kompletni gasilski opremi. Zjutraj ob 4. uri, smo imeli zbor. Priprava opreme in drugih zadev nam je vzela le nekaj minut in že smo čakali na prhod avtobusa. Kmalu smo v »bunkerje« avtobusa zložili vso potrebno opremo in orodje, sedli na udobne seže in se odpravili. Sprevoznike posle je prevzel Vili Perko. V Bistrici, na avtobusni postaji, smo imeli postanek za vstop nekaterih tekmovalcev, nato še v Podbrezjah za dve članici. Sofer Jože je na postaji v Podbrezjah presenečen sprejel krassen šopek cvetja.

Vozili smo hitro. Na Trojanah nas je prijeten vonj vabil na krofe in skodelico čaja, zato smo naročili zajtrk. Med vožnjo smo ponovili še nekaj taktičnih nalog in vaje prve pomoči z obvezovanjem — tako nam je vožnja kar prehitro minila. Točno ob določeni uri smo ustavili pri glavni vratarnici TT Prebold. Redar nam je odredil parkirni pro-

stor in poveljnik, Stane Oman, je ukazal, da po hitro z oblačenjem delovne gasilske obleke s kompletno opremo. Vse je potekalo v najlepšem redu in v zboru so korakali na tekmovalni prostor. Seveda, najprej so deseterji opravili žrebanje vrstnega reda.

Sodniki so imeli še kratek posvet. Komisija A je natančno pregledala dokumentacijo in gasilske legitimacije, deseterjem pa izročila mapo z ocenjevalnimi polami. Dinamika tekmovanja je potekala nemoteno in strogo po predpisih. Ocenjevanje napak med izvajanjem tekmovalnega programa se je nekoliko razlikovalo, toda sodniki so natančno merili čas, pri napakah pa vsem sodelujočim pripisali negativne točke. Malo treme je spremljalo vsako tekmovalno desetino, še posebno so bile zaskrbljene naše ženske, ki so tokrat prvič nastopile na republiškem tekmovanju. V dopoldanskem času je nastopilo 8 žensk in 12 moških desetini. Torej, izredno pohvalna udeležba. Moške desetine so se pomerile v suhi vaji z MB 800/1, po priročniku za gasilske praktične vaje III/1-a in v izvajanju dokaj zahtevne taktične naloge.

Ženske tekmovalne enote so prav tako izvajale suho vajo z MB 800/1 — to je trodelni napad in še praktično nudenje prve pomoči pri težjih poškodbah (prelomi kosti). Roke so se tresle med izvajanjem tekmovalnega programa, znoj je prepočil vsakogar. Ne malo naporov je bilo vložene in tudi uspehi so temu primerni. Le poglejmo!

Ženske desetine.

1. IGD Tov. nog. Polzela
2. IGD TT Prebold
3. IGD Ajdovščina
4. IGD BPT Tržič
5. IGD Svila Maribor
6. IGD Odeja Škofja vas
7. IGD Predilnica Litija
8. IGD Svilanit Kamnik

Moške desetine:

1. IGD TT Prebold
2. IGD Polzela
3. IGD Induplati Jarše
4. IGD Prebold II. des.
5. IGD Novoteks
6. IGD BPT Tržič
7. IGD Predilnica Litija
8. IGD Svilanit Kamnik
9. IGD Ajdovščina
10. IGD Dekorativna
11. IGD Tekstilindus
12. IGD Metka — Celje

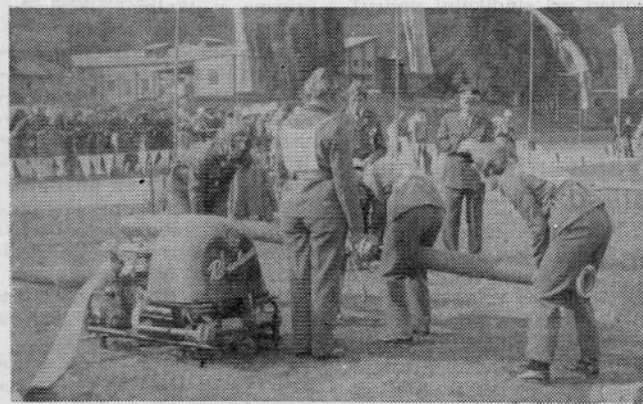
Kot vidite, zlata sredina med nastopajočimi le ni kar tako in nam povsem zadovoljuje vloženo delo. Pri objavi rezultatov je predsednik tekmovalne komisije dejal: »Ni važno biti prvi, čeprav ni prijetno biti zadnji, toda pomembno je, da tekstilci sodelujemo.«

Po tekmovanju je sledila velika parada, v kateri smo sodelovali tudi z našim praporom. Na slavnostnem prostoru smo videli lepo okrašeno tribuno z najvidnejšimi predstavniki. Poveljnik IGD TT Prebold je prebral kroniko društva, sledili so pozdravni govori, zatem pa podelitev pokalov zmagovalnim ekipam in spominskih diplom vsem sodelujočim. Dolgi aplavzi so spremljali deseterje, ko so iz rok predsednika sprejemali pribojerna priznanja.

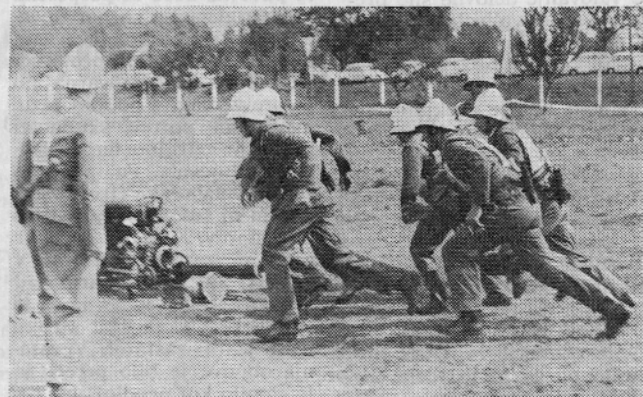
Ivan Valjavec

Transparent vabi na proslavo

Naše gasilke pri spajanju sesalnega voda

Urno, vendar prepočasi za boljše mesto

BPT – Včeraj, danes, jutri...

V zadnjem nadaljevanju o zgodovini našega podjetja si bomo ogledali proizvodnjo v letih 1950—1960, nadaljnji razvoj in modernizacijo tovarne v tem času ter prizadevanja na področju samoupravljanja.

Proizvodnja l. 1955 — kmečka preja

V leto 1955 je podjetje vstopilo skoraj brez zaloga bombaža. Zato prvih pošilk niso mogli uporabiti tako, kot bi bila zahtevala zahtevala kvaliteta proizvodnje. Skupna nabava je dosegla 3676 ton, od katerih so predelali 3016 ton surovin.

Proizvodnja je dosegla 2.727.816 km enonitne preje, katere so prodali 639.229 kg, vse ostalo pa porabili v tkalnicah, sukalnicah in motovilnicah. Na trgu je bilo veliko povpraševanje po preji za hišno uporabo in domačo obrt.

V sukalnici, motovilnici in belilnici so predelali 196 ton enonitne kmečke preje, 55 ton več nitne 8,3 ton za kord, 149 ton sukanne preje za industrijo, 28 ton pa preje v različnih predelih.

Konkurenca na domačem trgu in izvoz

Tudi v letu 1956 je bilo povpraševanje po industrijski preji močno in s prodajo ni bilo težav. Pri preji za domačo obrt se je opazalo popuščanje povpraševanja za mule — prejo.

Od prodanih tkanin je bilo 33 % surovih, 39 % beljenih in 13 % barvanih. Belilnica ni zmogla zadovoljiti povpraševanja po beljenih tkaninah. Proizukcija barvanih tkanin je bila otežkočena zaradi pomanjkanja vode in pare. Konkurenca je prodajala surove tkanine po ugodnejših cenah, kakor jih je zmogla tržiška tovarna.

V splošnem se je opazalo na zunanjem trgu že sorazmerna nasičenost s surovimi tkaninami. Izvoz je dosegel 30 % skupne prodaje. Pretežno so izvozili surove tkanine, le malo je bilo barvanih in beljenih.

Ustanove v službi socialističnega skrbstva

V socializmu je vsa skrb podjetja posvečena odnosu do delavca, ki je pri njem v delovnem razmerju, da ga na delovnem mestu zaščiti tehnično pred nevarnostjo nezgod, da mu nudi ustrezno stanovanje, v primeru obolelosti tudi zdravniško pomoč, mu olajša odhod na delo pri skrbi poceni izdatno prehrano, ter mu ob plačanem dopustu omogoči oddih v počitniških domovih.

Tem ciljem in namenom služijo posebne ustanove in naprave, ki jih podjetje finančno popira z izdatnimi dotalijami, da jim tako omogoči uspešno izpolnitev poverjenih nalog. Zato so bile organizirane, kot samostojne gospodarske in računске enote z lastnimi upravnimi orga-

ni, obratna ambulanta BPT delavski dom, sindikalni počitniški dom in uprava stanovanjske skupnosti.

Sindikalna organizacija 1957—1959

Sindiklat BPT deluje v tesni povezavi z upravo podjetja, organi delavskega samoupravljanja in partijsko organizacijo. Sodeloval je pri vseh važnejših odločitvah ter proučeval predloge organov delavskega samoupravljanja. Sindikalna organizacija je dala svoje sugestije in pripombe, pa tudi pobude glede organizacije prehrane, prevoza, letovanja, preventivnega zdravljenja ter splošnega zboljšanja življenjskih pogojev. Razen tega je posvečala posebno pažnjo organizaciji kulturno prosvetnega dela.

(Nadaljevanje na 6. strani)

BPT – Včeraj, danes, jutri . . .

(Nadaljevanje s 5. strani)
prirejanju poučnih ekskurzij in tekmovalnj.

Komisija za športna razvedrila je organizirala mnogo tekmovalnj v različnih športnih disciplinah: smučanju, sankanju, nogometu, streljanju, kegljanju, šahu in atletiki.

Sindikalna organizacija je priredila tudi veliko število izletov in proslav — predvsem ob raznih praznikih.

Končno je sindikat skrbel tudi za socialno ogrožene članke s podprogrami v denarju in blagu.

V letu 1959 je bil prvič izvoljen pri sindikalni podružnici poleg izvršilnega odbora tudi sindikalni plenum, ki je posredoval širšemu krogu udeležbo na delu sindikalne organizacije.

Valovanje delovne sile 1957—1959

Valovanje delovnega kadra se je sicer na splošno ustalilo, vendar je tudi v letu 1957 prišlo v podjetje in odšlo približno 140 delavcev. Med vzrokj valovanja so bile po večini družinske razmere, pojavljale pa so se tudi samovoljne zapustitve dela, preselitve in zaposlitve pri drugem delodajalcu. V splošnem je valovanje delovne sile precej kvarno vplivalo na izvršitev planskih nalog. Delovna disciplina je bila poprečno zadovoljiva.

V letu 1958 je prekinilo delovno razmerje kar 176 delavcev — od tega 82 moških. Vprašanje delovne discipline in izostankov delavcev je postalo v tem letu zelo pereče. V podjetje pa je prišlo 75 delavcev in 109 delavk. Valovanje je bilo torej nadmerno močno in za podjetje kvarno.

V letu 1959 je sklenilo delovno razmerje 148 oseb, prekinilo pa ga je 160 delavcev. Fluktuacija je presegla 10 %. Vzrokj so bili v glavnem upokojitve, premestitve v druge gospodarske organizacije, družinske razmere, odhodi v JLA, le 11 % je bilo samovoljnih izstopov. S 1. januarjem 1958 je začel veljati nov zakon o delovnih razmerjih. Z njim je bila izpolnjena občutna praznina, ki je bila v delavski zakonodaji zelo problematična. Problem pri delovni sili osnovnih obratov je bil v tem, da je visok % zlasti žena delaj s skrajšanim delovnim časom, ter da je mnogo žena imelo zdravniško prepoved nočnega dela. Tako je bilo v dnevnih izmenah delovne sile preveč, v nočni pa jo je primanjkovalo in so bili stroji nezasedeni.

Proizvodnja v letih 1956—1959

V letu 1956 se količinski plan protj letu 1955 ni spreminil ter je predvideval 800 ton preje, od katere se je moralo stkati, obeliti in pobarvati 10,4 milijona m² tkanin. Vreme delu ni bilo naklonje-

no. Zaradi pomanjkanja vode je padla proizvodnja električne energije, težave pa so bile tudi z dobavo premoga. Vse to je najbolj prizadelo belilnico in deloma tudi škroblilnico. Zato je tkalnici pričelo primanjkovati škrobljenih osnovnih valjev, kar je oviralo izvedbo plana.

Stanje je še poslabšala epidemija gripe, ki je trajala od februarja do marca meseca. Veliko pomanjkanje delovne sile je bilo tudi poleti — predvsem v tkalnici. Položaj se je izboljšal šele v zadnjem četrtletju ter omogočil izvršitev plana. V juliju 1957 je bila 3. izmena v tkalnici ukinjena, ker so prišli postopno novi avtomatski tkalski stroji v pogon. Montaža avtomatov je bila zaključena v novembru.

Zaradi spremembe asortimenta količinski plan za leto 1958 ni bil dosežen.

Za leto 1959 je bil plan predilnice s 3260 tonami ostal nespremenjen. Plan tkalnice je bil nižji od prehodnega leta, zato pa je bila predvidena višja gostota tkanin.

Obnova in izpopolnitev strojnega parka

Izredne gospodarske razmere povojne dobe in pospešena industrializacija so narekivale tudi tekstilnim tovarnam leto za letom višje proizvodne naloge. Naša tovarna jih je prevzemala s polnim razumevanjem potreb skupnosti in jih je vztrajno ter dosledno izpolnjevala. Pa tudi presegla. Delala je v treh izmenah in ni štedila svojih strojnih naprav. Kolektiv pa se je pri tem zavedal, da ima v tkalnici 280 statev starih nad 50 let, 290 nad 30 let in le 15 »mlajših«. Tkalniški strojni park je bil zastarel. Vprašanje obnove je bilo pereče in je stopilo kot neodložljivo delo v ospredje. Prvi korak v tej smeri je bilo naročilo statev v CSSR, vendar je bil to le skromen začetek. Rekonstrukcija strojnih naprav se je pričela že leta 1956 in je trajala več let. Montiranih je bilo mnogo novih strojev — predvsem v tkalnici in oplemenitilnici. S planom pa je bila predvidena tudi popolna preusmeritev predilnice.

Organi samoupravljanja 1957—1960

Delavski svet, ki je bil izvoljen 23. aprila 1957, je štel med 45 člani, 31 moških in 14 žensk. 11-članski upravni odbor, ki je bil nato izvoljen na 1. seji DS, je štel 6 moških in 4 žensk. Posvečal je intenzivno skrb tekoči problematiki izvajanja družbenega plana ter rekonstrukcij strojne opreme. Naslednje volitve v DS so bile 23. aprila 1958. leta. DS je imel v letu 1959 9 rednih, 3 izredne seje in 7 seminarjev, upravni odbor pa 48 rednih in 4 izredne seje.

Podjetje je vodil do 30. junija 1958 direktor Valter Galof, s prvim julijem je prevzel vodstvo inž. Franc Zitnik, ki je že pred Dušanom Horjakom vodil podjetje. Po organizacijski shemi se je pri podjetju skonstruiral tudi kolegij 5. članov poslovne uprave in strokovni svet, katerega članj so tehnični vodja in vsi vodje obratov.

V podjetju so 27. marca 1958 ustanovili klub mladih proizvajalcev z namenom, da se mladina vključi v konkretno delo pri reševanju gospodarskih, političnih in družbenih problemov. Sestavljen je iz mladincev v vseh obratih.

Na volitvah v DS, dne 22. aprila 1960, je bil za predsednika izvoljen tov. Milan Koprivnik in 23 članov ter 22 članic. Za predsednika UO je bil izvoljen tov. Marjan Dolinar, odbor pa je štel 11 članov.

Zaključek

Položaj naše tovarne se je v desetletju planske industrializacije v primerjavi s predvojnimi razmerami močno spremenil. Po osvoboditvi je nastala vrsta novih tekstilnih tovarn, manjših in večjih tkalnic. Skupna metraža proizvodnje vseh obstoječih podjetij je 1960. leta dosegla 241.600.000 m² bombažnih tkanin. V okviru te proizvodnje je predstavljala naša tovarna le 5 %. Njeno proizvodnjo so prekašale po metraži in številu vreten tovarne v Dugaresi, v Litiji in Preboldu, v Kraju, Mariboru in Zagrebu. Takrat je obratovalo na področju Srbije 18 tovarn bombaževine, v Hrvatski 16 podjetij, v Makedoniji 2 ter v BIH 6. Vse to je v skupnem učinku znatno otesnjevalo položaj BPT na domačem trgu, možnosti za izvoz pa so se slabšale. Vse to je zaostrovalo konkurenco in postavljalo organe delavskega upravljanja pred vedno novo problematiko in vedno težavnejše naloge.

Dragi bralci, toliko o zgodovini našega podjetja, saj se pri tem konča tudi knjiga o BPT, ki nam je služila kot glavni vir za pisanje tega članka. Ker drugega zbranega gradiva o delovanju tovarne po letu 1960 ni, bomo za nekaj časa prekinili z našimi nadaljevanji. Poprosili pa bomo vodilne osebe, ki s temi podatki razpolagajo, da bodo pripravili članek o nadaljnjem delu in razvoju naše tovarne do danes, ter napisali nekaj tudi o perspektivah.

S. Saje

Dopisuj v svoje glasilo!

V spomin

Olga Srdanović

Huda prometna nesreča nam je v soboto, 8. septembra popoldan, nenadoma iztrgala med Bistrico in Loko kar troje življenj. Na kraju nesreče je bila na mestu mrtva naša sodelavka Olga Srdanović, rojena Meglič. Asfaltna cesta in pločevina razbitega avtomobila sta vzela življenje materi treh otrok.

V obratu tkalnice, na XI. oddelku, je nastala turobna praznina. Se v petek popoldan smo bili skupaj na rednem delu, polni vedrine in delovnega poleta. Njen mir in tih značaj, vestnost, discipliniranost, natančnost pri delu, ročna spretnost in praktično znanje, so bile tako pomembne človeške vrline, da smo čestokrat občudovali njeno nenehno prizadevnost.

Popolnoma nemočni smo obstali ob kruti, tragični resnici, z bolečino v srcih in solznih očih, da naše OLGE ni več. Dopolnila je samo 45 let.

Le redki so ljudje, ki bi imeli takšno močno voljo do dela in napredka, zlasti pa še veliko mero potrpežljivosti in vztrajnosti.

Že takoj po osvoboditvi, 27. avgusta 1945, je nastopila redno delo — zaposlila se je v tkalnici. Milijonsko število pretrganih niti so povezale njene spretno roke. Na tisoče metrov blaga je bilo stkanega na statvah, ki jim je celih 28 let tako vzorno stregla, z največjo pridnostjo in ljubeznijo.

Vsi smo jo imeli radi, spoštovali smo jo kot delavko in človeka. OLGA in OLGIN značaj je bil plemenit, zato je bila med vsemi priljubljena. Prijateljstvo in tovarništvo, stkanje med nami v tkalnici, je bilo vseskozi povezano z nešteto nitmi in veliko družino. Mnogo dobrega je naredila v svojem plodnem, toda prekratkem življenju. Statve so ogrnjene v črtno!

Obrat tkalnice in celotna delovna skupnost dolguje neizmerno zahvalo za njen doprinos v ustvarjalnem delu.

Vedno se bomo spominjale plemenite žene in tkalke OLGE!
Sodelavke iz tkalnice

ZAHVALA

Ob hudi prometni nesreči, ki je terjala smrt naših dragih staršev, OLGE in ŽIKA SRDANOVIC, se iskreno zahvalujemo sodelavcem naše predrage mamice za izkazano denarno pomoč in pozornost ob najtežjih trenutkih, prav tako pa se zahvalujemo tudi delovnemu kolektivu Bombažne predilnice in tkalnice Tržič in sindikalni organizaciji.

Najlepša hvala za tople poslovilne besede!

Žalujoči sinovi: Drago, Marjan in Milan ter ostalo sorodstvo.

Nezgode pri delu

V mesecu avgustu so se pripetile naslednje obratne nezgode v našem podjetju:

Andrija Čebraja, zaposlen v oplemenitilnici, si je pri transportiranju dokla poškodoval sredinec in prstanec leve roke.

Vzrok: Nevaren način dela.

Cvetki Žepič, zaposleni v obratu predilnice, je Rotokoner poškodoval sredinec leve roke.

Vzrok: Nevaren način dela. Marjana Štamcarja, zaposlena v elek-delavnici, je pri popravilu dvigalaa udarila veriga in mu poškodovala glavo.

Vzrok: Nevaren način dela. Helena Zaplotnik, zaposlena v oplemenitilnici, si je pri dviganju blagovnih komadov nategnila kito na desni rami.

Vzrok: Preveliko breme.

A. Š.

Obiski v bolnicah

Vse bolnice nimajo določen enak čas obiskov in ker so ga ponekod v zadnjem času spremenili, je prav, da je naš Tekstilec na tekočem. Urnik doma spravite na nepozabljeno mesto, saj človek res ne ve ne ure, ne dneva, ki lahko prinese bolezen. Danes meni, jutri tebi...

Urnik obiskov v bolnicah

(Razen Begunje — povsod samo popoldan)

	PO	TO	SR	ČE	PE	SO	NE
Splošna bolnica Ljubljana		2-3		2-3		2-3	2-4
Klinični center Ljubljana		2-3		2-3		2-3	2-4
Bolnica Petra Držaja, Ljubljana		2-3		2-3		2-3	1-3
Vojna bolnica Ljubljana			2-4				1-4
Bolnica Jesenice			2-3				12,30-3
Bolnica Golnik			1-3				12-3
Porodnišnica Kranj	1,30-2,30	1,30-2,30	1,30-2,30	1,30-2,30		1,30-2,30	1,30-2,30
Ginekološki odd. Kranj	3-4	3-4	3-4	3-4		3-4	3-4
Zdravstveni dom Kranj			2-3				1-3
Pediatrična klinika, Ljubljana			12-12,30			12-12,30	12-12,30
za otroke do 2 let							
od 2 let naprej			12-1			12-1	12-1
Bolnica Begunje	vsak dan od 8. ure do 11. ure in od 1. do 5. ure.						

Nekaj splošnih nasvetov ne bo odveč!

Ure v nedeljah so namenjene predvsem za obiske ožjih družinskih članov, ki se radi pomenijo z bolnikom tudi o rečeh, ki niso za vsaka ušesa, vsi ostali pa naj bi prišli med tednom. Dostikrat se sprašujemo, kaj bi bolniku nesli, praznih rok kar ne moremo na obisk.

Kaj bomo nesli, je odvisno predvsem od boleznj pa tudi od starosti in spola. Skoraj nikoli ne zgrešimo s šopkom rož, tudi če gre za moškega ali otroka. Prav v moških in otroških sobah so rože redkejši okras in zato toliko bolj dobrodošel, ženska je pa že tako vsaka sama zase »pušeljček« (Kdo upa reči, da ni res?). Prav zato se sleherna ženska, pa če je še tako bolna, nasmehne, če ji prinese nekaj od kozmetike, morda dezodorantski spray, kremo, kolonško vodo in kaj vem kaj še vse.

Če bolezen (oz. dieta) dovoljujeta sadje, tudi nikoli ne bo narobe, če ga nesemo. V pošteved pride sadje, ki se da olupiti, ker ga zmeraj pacient ne more oprati sam. Kolikor pa bomo, na primer v tem času, nosili grozdje, ga dobro operimo doma, osušimo in nesimo v plastični vrečki, bolniku pa povejmo, da je že oprano.

Sladkosnedneži se razveselijo bombonov in piškotov, za preganjanje dolgega časa pa so krekerji ali razne slane palčke imenitna zadevščina.

Pri otroku, ki odtrganost od doma občuti bolj boleče kot bolezen, ne pozabimo na njegovo najljubšo igračko, s katero se bo lahko igral v posteljici in ki mu bo nadomestila delček doma. Prav vseeno je, če punčki manjka že nosek ali če je medvedek že ves oguljen, da nam je kar nerodno, ker ima otrok prav

to in takšno, njegovo igračko, najrajši. Če je otrok že večji, bodo razne knjige in knjižice prav dobrodošle, šestnajst in sedemnajstletno deteče in tudi povsem odrasel človek, pa si želi raznih revij, ki so s kratkimi članki ter slikami kratkočasne reči.

Če bolnik spada v naš družinski krog, če ima rad in če mu bolezen dovoljuje, mu lahko nesemo tudi npr. kaj od mesa, vendar ne več, kot bo pojedel v času našega obiska. Nekaterim se bo mogoče prilegla sveža domača poslastica. Danes se dobijo že posode, v katerih jed dolgo ostane topla.

Marsikatero pacientko, ki bo ostala v bolnici dalj časa in nima prehudih težav, se da razvedriti z ročnim delom, če vemo, da ga tudi sicer »obrajta«.

Majhna baterija pride prav tistim, ki morajo vstajati ponoči in neradi zaradi drugih prižigajo luč. Za hladna jutra in večere lahko prinesemo pacientu kratke nogavice ali dokolenke, vsakdo pa rad natakne tudi svoje copate.

Branje in ročno delo ne nosimo porodnicam, ker zaradi oči ni priporočljivo.

Nobenemu bolniku, v katerikoli bolnici, nikoli ne nosimo alkoholnih pijač!

Ko pridemo na obisk k bolniku, mu — za božjo voljo — nikar že z obrazom ali celo solzami ne povejmo, kako morda izgleda! Vsak bolnik, težji pa sploh, prav preži na izraz obiskovalčevega obraza. Če preden vstopimo, se moramo imeti v oblasti in vedeti, da je uspeh zdravljenja tudi odvisen od bolnikove volje do življenja, zato mu dajmo korajžjo, ne pa da obupujemo ob njem. Ko se potem naprej pogovarjamo z njim, se izognimo, čim največ je mogoče, težavam, ki so se morda v času njegove odsotnosti nagrmadile pri njem doma. Le silno redkokdaj lahko bolnik iz bolnice rešuje take

probleme in zakaj bi mu potem delali težke ure? Mi bomo čez nekaj minut odšli, on bo pa ostal in nanj bo poleg štirih sten pritisnilo tudi vse, kar smo mu povedali slabega — problemček bo naenkrat postal problem in na srce smo zavalil skalo, ne kamenček. Če ne znamo obvladati jezika in obraza, bo dostikrat najbolje, če ostanemo kar doma. Namen obiskov je, med drugim, bolnika razvedriti, zato najdemo primeren način kramljanja z njim in ob koncu povejmo še kakšno »lušno«, da bo nasmeh v njegovih očeh trepetal še potem, ko bomo že zaprlj vrata bolniške sobe.

Stike z bolnikom lahko vzdržujemo tudi s pošto. Kako redko se spomnimo na to! In koliko lahko pomeni en sam pozdravček na kartici! Spominjam se dogodka iz študentskih let, ko sem kot praktikantka delila tudi pošto po bolniških sobah. Količko pričakovanja je bilo v očeh vsakokrat pri vsakemu in kako žalostne so bile te oči včasih, če ni bilo ničesar.

K ovdovemu očetu iz okolice Trbovelj, od štirih odraslih otrok z družinami, nikoli ni nihče prišel na obisk, niti pisal. Nepremično je v času obiskov strmel v vrata, ko sem delila pošto, pa vame. Tako težko je čakal, slutil je, da bo umrl. Nikoli nisem zvedela, ali je bila Malka njegova hči ali snaha ali vnukinja — njo ali njeno pošto je najbolj čakal. Tistih žalostnih oči nisem nekega dne več prenesla. Naslednji dan je ta ata dobil kartico s pozdravi od Malke. Pisava ni bila prida. V očeh se mu je nekaj skalilo in tisti kozolec na kartici sem morala takoj prilepiti na njegovo nočno omario. Najbrž je njegova zadnja misel pobožala tisto Malčko, čeprav si tega ni zaslužila.

Tudi predšolskim otrokom, če so v bolnici, pišemo pisane razglednice, saj jim jih sestere rade preberejo in otrok bo še dolgo ogledoval mucka na razglednici in se ga veselil do naslednjega dne, ko bo dobil drugo kartico z rožicami, kužkom ali medvedkom.

Majhen izdatek, ki pa je vreden zlata!

Se to! Če se zgodi, da pridemo k bolniku v bolnico takrat kot njegovi domači, bomo uvideli, da odidemo vsaj pol ure pred njimi, saj zares njihove družinske zadeve niso tudi naša last.

Jelka

Obvestilo

Izšla je prva bogata ilustrirana monografija za mladino, z naslovom:

HEROJ TITO.

Knjiga opisuje v besedi in sliki zanimivo ter razburljivo življenje našega največjega revolucionarja. Avtor je Milivoj Matošec, priznani hrvaški pisatelj, ki piše večinoma za mladino.

IZ VSEBINE:

- Otroštvo in mladost
- Delo v partiji
- Od vstaje do osvoboditve
- Izgradnja socialistične Jugoslavije
- Obnova porušene domovine
- Zunanja politika
- Samoupravljanje
- Bratstvo in enotnost

Knjiga je velika 17 × 24 cm, ima čez 160 strani, tiskana je na najboljšem papirju, v njej pa je 20 črno belih in 64 barvnih fotografij. Ovitek je večbarven.

Cena za knjigo, ki pomeni dodatek pri marksističnem izobraževanju ne le mladine in bi zato morala priti v vsak dom, je samo 60 din.

V primeru, da bo naročenih 50 izvodov, nudi založba 10 % popusta, za 100 izvodov 15 %, nad 120 izvodov 10,00 din popusta pri knjigi.

Naročila sprejema strokovna knjižnica BPT do 15. oktobra 1973.

Akcija leta kvalitete

(Nadaljevanje s 4. strani)

— akcijski odbor leta kvalitete pri svetu za tekstilno industrijo GZ SRS,

— odbor za kakovost proizvodov in storitev pri GZ SRS,

— Odbor Godine kvalitete pri Privredni komori Jugoslavije (predstavnik za tekstilno industrijo Jugoslavije).

Ugled BPT, ki si ga je pridobila z aktivnostjo na področju sodelovanja, nas spodbuja, da bomo še nadalje sodelovali v akcijah napredka kakovosti v slovenskih tekstilnih tovarnah.

Do konca leta 1973 nameravamo poglobiti predvsem sodelovanje s slovenskimi podjetji — v smislu enotnega nastopa na področju kakovosti na tržišču.

Z novimi zakoni postaja vedno bolj pomembna standardizacija. Tudi na tem področju bomo še nadalje razvijali sodelovanje, tako v republiškem kot tudi v zveznem merilu.

5. Zaključek

Na jesenskem velesrečju v Zagrebu, dne 6. 9. 1973 je bil formalni zaključek akcije leta kvalitete. Bralci, ki so uspeli »zdržati do konca«, so lahko videli, da je predvsem Slovenija napravila marsikaj v letu kvalitete. Od tekstilnih podjetij se je posebej v Sloveniji odlikovalo naše podjetje, za kar

smo dobili tudi zvezno priznanje.

Na seji odbora za kakovost proizvodov in storitev, ki je bila 4. 9. 1973, smo tudi v Sloveniji formalno zaključili jugoslovansko leto kvalitete. Predlog odbora je, da v Sloveniji z akcijo nadaljujemo — v smislu slovenske aktivnosti napredka kakovosti. Program bo še formuliran.

V bistvu bi se naše nadaljnje delo odvijalo predvsem na teh področjih.

— dvigu kakovosti slovenskih proizvodov nad jugoslovanski nivo,

— sodelovanje v in med panogami na področju kakovosti,

— izdelavi študij in organizaciji posvetovanj na temo kakovosti, standardizacija in tržišča,

— zagotoviti pravilnik odnosov med potrošniki in proizvajalci.

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič se pridružuje mnenju, da je nadaljna aktivnost na področju kakovosti nujna in bomo v vseh akcijah po naših močeh sodelovali.

Upam, da sem s tem prispevkom vsaj delno osvetlil aktivnost v akciji leta kvalitete 1972/73 v Jugoslaviji. Vse vaše sugestije za nadaljnjo aktivnost našega podjetja na področju kakovosti nam bodo dobrodošle.

Inž. Jože Zupan

Pokali za najboljše so še bolj spodbudili nastopajoče.

Napadov, kakršnih je bil taie, je bilo precej, toda gol je bilo vedno težko doseči.

Nogometaši BPT (z leve: Majerhof, Ranko, Hladnik, Zupan, Valjavec, Hvala, N. Zupan; spodaj Humar, Zonta)

Naša odbojgarska ekipa je zasedla II. mesto (z leve: Golmajer, Laibacher, Zaletel, Svab, Jagodic, Čadež in Teran)

S tekme v odbojki z ekipo Dekorativne iz Ljubljane (2:1)

Lep uspeh naših športnikov v Jaršah

V okviru praznovanja 50-letnice podjetja Induplati iz Jarš je tamkajšnja sindikalna organizacija priredila v soboto, 8. septembra, športna tekmovanja v različnih panogah. Tekmovanja so se udeležile, poleg organizatorja, še ekipe Dekorativne iz Ljubljane, Stola iz Kamnika in naša ekipa. Na teh športnih igrah je preko 150 tekmovalcev merilo svoje moči in sposobnosti v 7 panogah in sicer v malem nogometu, odbojki, streljanju, kegljanju, namiznem tenisu, balinanju in šahu. Po slovesni otvoritvi in pozdravnem govoru organizatorja so se začela tekmovanja.

V namiznem tenisu so se naši najprej pomerili z ekipo Dekorativne iz Ljubljane. Po res zanimivih in napetih dvobojih so naši zmagali z rezultatom 3:1 in si s tem zagotovili najmanj drugo mesto.

Induplati je z istim rezultatom premagal ekipo Stola in v finalu sta se pomerili ekipi Induplati in BPT. Naši so zaigrali tako kot znajo in brez večjih težav premagali domačine z rezultatom 3:0. Za tretje in četrto mesto sta se borili ekipi Stola in Dekorativne, kjer so morali Ljubljančani — kljub tesnemu rezultatu 2:3 vendarle priznati, da so igralci Stola boljši. Ekipa BPT, ki so jo sestavljali Franci Aljančič in Miro Nadišar iz oplenitilnice ter Bruno Teran iz mehanične delavnice, je osvojila prvo mesto in s tem enega izmed desetih pokalov.

V nogometu je bil naš nasprotnik najprej ekipa Stola, kjer je po vodstvu naših z 1:0 že kazalo, da nam zmaga ne uide, vendar je malo pred koncem tekme igralcem Stola uspelo premagati našega vratarja. Ker je bil v regularnem času rezultat neodločen, so bile na sporedu »enajstmetrovke«, kjer so bili naši nogometaši precej bolj uspešni, saj so stoodstotno realizirali strele, medtem, ko so naši nasprotniki uspeli le enkrat spraviti »okroglo usnje« za vratarjev hrbet. Končni rezultat je bil 6:2. Igralci Dekorativne so premagali domačine s 3:1 in za prvo mesto so se naši pomerili z njimi. Nogometni »finale« je bil nad vse razburljiv, ker žoga ni in ni hotela v mrežo. Šele v drugi polovici igre se je našim »odprlo«. Junak srečanja je bil Franc Ranko iz tkalnice, ki je s pomočjo ostalih igralcev dosegel kar tri gole zaporedoma in s tem zmagal z rezultatom 3:0, prvo mesto ter zmagovalni pokal. V drugi tekmi je Induplati premagal Stol s 4:1. Vrstni red: 1. BPT, 2. Dekorativna, 3. Induplati, 4. Stol.

Tudi v kegljanju so naši predstavniki na težkem kegljišču dosegli izreden uspeh, saj so z 2167 podrtim keglji osvojili prvo mesto in tretji pokal za BPT. Za celih 37 kegljev so bili boljši od kegljačev Stola, ki so zasedli drugo mesto, tretji so bili domačini z 2109 keglji, četrty pa kegljači Dekorativne z 2081

Balinarji so poskrbeli za našo četrto trofejo in četrty

pokal. Najprej so »obalinali« Ljubljančane z rezultatom 13:7, v finalu pa so se pomerili z balinarji Stola, med katerimi so bili tudi nekateri aktivni tekmovalci te panoge. Vendar vse to ni pomagalo, kajti naši so z zbranostjo in seveda, znanjem, nizali točko za točko in kmalu vodili z 10:1. Temu rezultatu je sledila rahla kriza, ko so nasprotniki dobili nekaj točk. Ob res bučnem navijanju Tržičanov in nekaj odličnih bližnjih Logarja, Langa, Ropreta in Jakopina, se je ponovil začetek tega srečanja in končni rezultat je bil 13:5, kar je bila obenem tudi najbolj priročljiva zmaga pri tekmovanju v balinanju. Tretje mesto so osvojili balinarji Dekorativne, četrty so bili domačini.

Odbojka je panoga, ki se pri nas, v Tržiču, zelo malo igra. V naši ekipi pa smo imeli nekatere »stare gade«, ki so pred leti igrali kvaliteto odbojko in tako tudi nismo bili brez možnosti za ugoden plasm. To se je pokazalo že v prvem srečanju z ekipo Dekorativne, kjer so naši po dolgi in naporni igri zmagali z rezultatom 2:1. Stol, kjer so bili v ekipi nekateri aktivni igralci Kamnika, je brez težav opravil z domačinom (2:0), za prvo oz. drugo mesto pa so bili »stolarji« naš nasprotnik. Kljub jasni premoči naših nasprotnikov ni nihče vrgel puške v koruzo. Favoriti srečanja so se morali močno potruditi in steklo je precej znojno, predno je sodnik odžvižgal zadnjo točko in zmagal zanje. Naši so se srčno borili in pokazali občasnno tako odbojko, da so bili presenečeni tudi nekateri »asi« v taboru naših nasprotnikov. Vrstni red: 1. Stol, 2.

BPT, 3. Induplati, 4. Dekorativna.

Strelci, ki so dosegli na raznih tekmovanjih lepe uspehe, so bili tokrat nekoliko slabši. To velja predvsem za moški del ekipe, saj so za zmagovalcem, ekipo Induplati keglji.

ti, zaostali za 110 krogov (z rezultatom 635), kar je daleč pod njihovimi zmoglostmi. Edini, ki je dosegel res dober rezultat je bil Milan Rustja, s 235 krogi. Kljub spodrsrlaju so strelci zasedli tretje mesto, za ekipama Induplati (745 krogov), Stolum (723 krogov) in pred Dekorativno (572). Predstavnice »nežnega spola« so prepustile prvo mesto domačinkam, ki so dosegle 395 krogov, naše so bile z rezultatom 387 druge, tretje so bile strelke Dekorativne (353 krogov), četrte pa strelke Stola (182 krogov).

Medtem, ko so se odvijala razna tekmovanja na igriščih, so šahisti igrali v prostorih restavracije. Naši igralci, ki niso bili v najmočnejši postavi, so dosegli najprej neodločen rezultat 2:2 z domačini, nato gladko izgubili z ekipo Stola, 4:0, ter na koncu premagali igralce Dekorativne s 3:1.

Končni vrstni red: 1. Stol 11 točk, 2. Induplati 6 točk, 3. BPT 5 točk, 4. Dekorativna 2 točki.

Če na kratko preletimo rezultate naših tekmovalcev, lahko vidimo, da je bil v Jaršah dosežen izreden uspeh in to tak, da ga ne bi mogel napovedati niti največji optimist. Stiri prva, tri druga in dve tretji mestji so izkupiček, ki je vreden pohvale. Pri tem je treba omeniti še dejstvo, da v nobeni disciplini nismo bili zadnji. Skratka, Tržičani smo dokazali, da ne znamo le smučati. Tokrat se je pokazalo, da smo vsestranski športniki, saj je bilo v našem avtobusu veliko takih tekmovalcev, ki bi lahko zelo uspešno nastopili v skoraj vseh panogah, katere so bile na sporedu v okviru teh športnih iger.

Organizacija tekmovanja je bila zelo kvalitetna, domačini so se izredno potrudili, da so se vsi nastopajoči počutili kar se da dobro. Prav pa bi bilo, da bi ob priliki tudi mi organizirali podobno tekmovanje, saj je delovnemu človeku potrebna športna rekreacija.

Šport krepi telo in ohranja zdravje, s tem pa izboljšuje tudi delovne sposobnosti.

Tekst in fotografije
Janez Furlan

V imenu naše ekipe se je zahvalil organizatorju tov. Viktor Svab

Igralci namiznega tenisa Francj Aljančič, Bruno Teran in Miro Nadišar so osvojili prvo mesto.

Finalisti v balinanju po tekmi BPT : STOL (13:5)

O točkah so odločali centimetri

ALI STE VEDELI?

V poskusnih hitrostnih tekmah med hrtom in konjem so vedno ugotovili, da prvih 400 metrov hitreje preteče hrt, potem pa ga začne konj dohajati, ga prehiti in v dirki zmaga.

Krastača opazi spremembo temperature samo, če se hitro in močno spremeni, drugače

pa je tako neobčutljiva za temperaturo, da jo je mogoče skuhati ali zmrzniti, ne da bi najmanj reagirala.

Morski psi ne morejo ne počivati ne spati, ampak se morajo neprestano gibati, ker nimajo ribjega mehurja, hidrostatičnega organa, ki drži druge ribe v ravnotežju, tudi če se ne gibljejo.

Vredno je o tem razmisliti

Tovariši, ali so pokojnine vaših svojcev res ogrožene?

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji odgovarja na ta vprašanja: »Ne, če bomo skupaj poskrbeli zanje. Ne, če bomo zanje še naprej pripravljene prispevati toliko, kot rabijo, da bi v miru preživeli jesen svojega življenja. Ne, če jim ne bomo skušali jemati njihovih pravic, da bi razbremenjevali gospodarstvo.«

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji je vsako leto pa tudi letos programirala potrebna sredstva, ki naj bi ji omogočila izpolnjevanje z zakoni naloženih dolžnosti. Svojih programov pa ni mogla uresničiti. V letu 1971 je na zahteve tedanjega izvršnega sveta skupščine SRS prvič pristala na nestvarno znižanje prispevne stopnje, ki naj bi po svečanih zagotovilih trajalo le eno leto. Od tedaj je poslovala deficitivno, vendar je lahko razliko krila iz svojih rezerv. Ob taki finančni politiki republike pokojninskega zavarovanja Slovenije so se rezerve manjšale. Leta 1970 so bile 20,3 % letne porabe, leta 1971 17,7 %, leta 1972 14,4 % in letos na začetku leta 8,1 %. Konec letošnjega leta rezerve ne bo več, poslovanje pa bo zato nezakonito!

Za normalno poslovanje brez tujih kreditov potrebuje sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja rezervo v višini približno 15 % letne porabe, ker se mora kreditirati do 40 dni in pokrivati sezonska nihanja pri izplačilih. Taka rezerva je potrebna za stalna obratna sredstva in za tekočo valorizacijo pokojnin do mej, ki jih predpisuje pokojninska zakonodaja.

Dohodki skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji se zbirajo po 12,7 % stopnji in bruto osebnih dohodkov. Ta izvirni priliv dosega le 9 % letošnjih izdatkov, zato je razumljivo, da so za poslovanje v letošnjem letu potrebni čedalje večji krediti. V juniju mesecu si je morala skupnost izposoditi (že 200 milijonov dinarjev ali dobri dve tretjini svoje mesečne izplačilne mase, tako, da je julija prvič v svoji zgodovini poslovala ves mesec s tujimi izposojenimi sredstvi in da ne bo prišla na pozitivni saldo poslovanja. To pa pomeni, da bo treba za izplačevanje pokojnin prvič angažirati tudi denarna sredstva republike Slovenije, saj banka po lastnih pismenih izjavah ne sme in ne more dajati takih kreditov.

Rešitev problema vidijo vsi poznavalci razmer: (Informacija izvršnega sveta skupščine

SRS od 10/5-1973 — podpisane Patle Gantar, Zapisnik SDK o opravljeni kontroli 5/4-1973, Pismo SPIZ skupščini SRS 20/3-1973 in pismo SPIZ zvezni skupščini 10/5-1973) v povečanju izvirnih dohodkov do mere, ki bi omogočala skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, da bi poslovala brez izgub, dokler si ne obnovi rezerve na ravni 15 % letne porabe. Za take izvirne dohodke bi bila potrebna 13,84 % stopnja od bruto osebnih dohodkov ali pa bi bil potreben kak drug vir v isti višini. Zato bo po vsej verjetnosti v zadnjih letošnjih mesecih morala skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja tako stopnjo tudi uveljaviti!

Navidezno izgleda to kot povečanje obremenitve go-

spodarstva, vendar že sedaj mora Ljubljanska banka dati skupnosti visoka posojila, da sploh lahko izplačuje pokojnine, s tem pa jih posredno odvzema gospodarstvu in na tak način že sedaj obremenjuje gospodarstvo. Gre torej le za to, ali je ta obremenitev neposredna in s čistimi računi, ali pa je posredna in z zameglenimi računi!

In ne nazadnje! Kakršne pravice boš sedaj priznal in kolikor boš sedaj pomagal uresničiti svojcem, take boš užival na starost tudi sam, ! Bolj kot kjer koli drugje velja v zavarovanju obrnjen pregovor »Danes tebi, jutri meni«!

Po »Informacijah republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije«

Prišli - odšli

V mesecu juliju so prišli v naše podjetje naslednji sodelavci:

tkalnica: Garibovič Asima, Bukovc Filip, Jambrovič Branka;
oplementilnica: Čabraja Andrija, Veldin Mira;
vzdrževalni obrati: Dornik Mirko

Odšli pa so naslednji:

samovoljno: Vrbančič Marija, Čufurovič Ramiza, Zenovič Refik, Nikač Nikola, Pašalič Fatima, Smitran Miroslava, Fajkovič Berka, Lazarevič Cvijeta, Sokac Dragica;
v poizkusni dobi: Petrovič Rosa;
pravilna odpoved: Jančec Verona;
v pokoj: Perko Marija, Kavar Blaž, Klemenc Antonija, Kuhar Štefka, Srečnik Marija

V mesecu avgustu so se zaposlili:

predilnica: Krobot Antonija, Fartek Amalija;
tkalnica: Gudlin Barica, Lovič Jasminka, Nikolovska Nada, Haskič Hatka, Mujagič Hasan, Hristova Vaska, Smolnikar Marija, Jovanovič Zaga, Plavšič Josipa, Kešina Anton, Rugar Marjan;
oplementilnica: Kolman Anton;
vzdrževalni obrati: Babič Dušan;
uprava — pripravniki: Bohinc Franc, Hladnik Marija, Kordiš Majda, Roblek Ana.

Odšli pa so naslednji:

samovoljno: Dežan Dragi, Fajkovič Elvira, Muratovič Arifa, Jakimovska Ratka, Čaušević Rasema, Lazarova Mitra;
v poizkusni dobi: Jambrovič Branka, Češarek Vladimir;
pravilna odpoved: Cizmič Fadila;
odpoved podjetja: Vojnikovič Hava;
v pokoj: Novak Jože, Gašper Francka, Skrjanc Francka, Avsenek Štefka;
v JLA: Bohinc Franc.

NAŠE MAMICE

Viktorija Palenkčič je rodila 13. avgusta deklico, Andja Mišič je rodila 14. avgusta dečka, Rada Arsova je rodila 18. avgusta dečka, Tatjana Rugar je rodila 21. avgusta

dečka, Marica Štikič je rodila 21. avgusta dečka, Jožica Šlibar je rodila 25. avgusta deklico, Jovanka Tejič je rodila 27. avgusta deklico. Iskrene čestitke!

Stanje tekstilne industrije

Povzetek iz govora Staneta Dolenca, glavnega direktorja Poslovnega združenja tekstilne industrije Slovenije, na jubilejni skupščini ZITTS, 8. junija 1973 v Mariboru

Vsa prizadevanja v preteklosti za boljši ekonomski položaj tekstilne industrije, so imela dobre in tudi slabe posledice. Na žalost ugotovljamo, da so vse olajšave, ki so bile dane tekstilni industriji v letu 1972 imele samo trenutni učinek in da sprejete rešitve še zdaleč niso imele dolgoročnejši značaj.

Ob tem pa ni mogoče trditi, da je tekstilna industrija samo čakala na odločitve Zveznega izvršnega sveta, ampak nam rezultati dokazujejo, da smo tekstilci, zavedajoč se svojih nalog, hitro in učinkovito ukrepali znotraj osnovnih organizacij združenega dela in s tem dosegli v

letu 1972 dobre rezultate. Podatki o količinski proizvodnji nam kažejo, da skoraj ni grupe proizvodov, kjer bi povečanje proizvodnje bilo manjše kot 5%. Izvoz se je povečal tako na vzhodna kot na zahodna tržišča. Proizvodnja je razširila svoj asortiment in uvedla preko 300 novih arti-

klov. Finančni rezultati pa kažejo na relativno ugodno povečanje podjetniške akumulacije kakor tudi na določen napredek v politiki delitve dohodka na osebne dohodke in sklade. Ugotoviti moramo, da so to rezultati skupnih naprezanj, tako proizvodnje kot merodajnih oblastnih činiteljev, ki pa so imeli vrednost le ob zaključnem računu za leto 1972. V zadnjem četrtletju preteklega leta smo ugotovili, da bomo morali zaradi tako ugodnih rezultatov plačati tudi večje dodatne prispevke (kot npr. prispevek za manj razvita področja). Čeprav smo opozarjali na to, da je ustvarjena akumulacija še vedno prenizka, če želimo uvajati novo tehnologijo z novimi modernimi stroji, je tudi tekstilna industrija pod udarcem vseh mogočih večjih dajatev. Sporedno s tem smo bili priča o velikih pretresih na mednarodnem blagovnem in monetarnem področju. Tekstilno industrijo je predvsem prizadel velik skok cen vsem naravnim vlaknom, v prvi vrsti volni in bombažu. Zaradi vse večje porabe umetnih vlaken je povpraševanje po istih večje, zaradi česar so se tudi cene znatno povečale.

Občutiti pa je že tudi veliko pomanjkanje nekaterih sintetičnih vlaken. Po podatkih pa je zaskrbljujoče še to, da za nekatere vrste, kot npr. polipropilenska vlakna, že manjka surovin zaradi neusklojenih kapacitet med proizvajalci granulatov in vlaknarji. Na taka gibanja v svetu tekstilna industrija nima nikakršnega vpliva, kar pomeni, da moramo kupovati volnena vlakna za 280% dražje, bombaž za 30% in sintetična vlakna v povprečju za 18%. Če upoštevamo enako strukturo potrošnje surovin kot v letu 1972, potem znaša na bazi takih cen v celji tekstilni industriji negativni saldo 185,8 milijar S din. Zaradi zamrznjenih cen na domačem trgu ni možno niti delno kompenzirati to razliko preko povečanja cen, niti ustvarjena akumulacija ne zadošča, za pokrivanje razlik. Zaradi takega položaja imamo precej anarhistično stanje, npr. veliko vrst blaga je zmanjkalo na tržišču, polproizvode izvažamo, ker se na inozemskem trgu doseže boljše cena, domači potrošniki pa ostajajo brez repromateriala alj pa uvažajo le-te po višjih cenah. Takih anomalij je še več. Breme, ki ga predstavlja že omenjeni negativni saldo, bi morali razporediti tako, da bi del porivali preko raznih olajšav, kot so carine, takse, promet-

(Nadaljevanje na 11. strani)

Šušarska nedelja v Trziču

Tradicionalna »šuštarska nedelja«, ki je vsako leto prvo nedeljo v septembru, je tudi letos privabila veliko število obiskovalcev iz vseh krajev Slovenije. Že v zgodnjih jutranjih urah je bil Trg svobode poln obiskovalcev, ki so ob številnih stojnicah kupovali različne izdelke — te so prodajala podjetja pa tudi zasebniki. Med podjetji, ki so prodajala svoje izdelke, je bilo tudi naše. Ves čas sejma je bilo pred našo stojnico polno ljudi, od katerih so nekateri res kupovali, drugi pa le ogledovali. Prodaja je šla

zelo dobro in v sredini dopoldneva najbolj iskanih artiklov že ni bilo mogoče več dobiti na stojnici. Seveda je bila odprta tudi naša trgovina, kjer je bilo mogoče dobiti artikla, ki jih na stojnici ni bilo. Tudi v trgovini se je vse dopoldne gnetlo veliko število ljudi, kajti vsak je hotel kupiti tisto, za kar se je že pred prihodom v Trzič odločil.

Skratka »šuštarska nedelja« ni bila samo »šuštarska«, kar zgovorno kaže podatek, da smo na stojnici prodali za 7.758.000 S din izdelkov, v trgovini pa za 5.042.000 S din.

Pisana streha našega »štanta« je vzbujala pozornost

Naši izdelki so se dobro prodajali

GOVOR S PROTESTNEGA ZBOROVANJA:

Tovarišice - tovariši

Po uboju čilskega predsednika Allendeja, je v noči z 12. na 13. september čilska vojaška hunta prevzela oblast v Čilu in sestavila vojaško vlado. Vest o teh dogodkih je močno pretresla narode vseh neuvršenih držav in napredne sile po vsem svetu. Neofašistična imperialistična zarota je del poskusov mednarodne reakcije, da bi zaustavila napredek in neodvisen razvoj latinskoameriških držav za svobodo, neodvisnost, enakopravnost in resničnost. To je tudi temeljni kamen naše politike, naše neodvisnosti in naše suverenosti. Zato je vest o državnem udaru v Čilu ogorčila jugoslovansko javnost.

Sovražne sile, ki ovirajo razvoj neuvršenih, so lahko trdno prepričane, da naprednih gibanj ni mogoče zaustaviti ne na tej celini, ne v svetu s tujimi intervencijami, vmešavanji, udari in na druge načine. Ta gibanja imajo globoke korenine. Lahko doživijo občasne oseke, ni pa mogoče zaustaviti njihove rasti. Dogodki v Čilu ne bodo porušili enotne miselnosti in prizadevanj, da se ohrani mir v svetu. Minul dogodki bodo le utrdili neuvrščene države in napredne sile po vsem svetu v njihovi odločnosti, da se bojujejo do zmage za boljši in pravičnejši svet, svet v katerem naj bo vsak narod na svoji zemlji gospodar. Zato je nujno dosledno uresničevanje odločitev Alžirske konference, naj bi skupaj podprli akcijo za krepitev svoje varnosti in si prizadevali za spremembe v mednarodnih odnosih, ki bi temeljili na demokraciji in enakopravnosti. Bližnji tragični dogodki še bolj spodbujajo neuvrščene države in vse napredne sile, da strnejo svoje vrste in okrepijo svoj napredni boj.

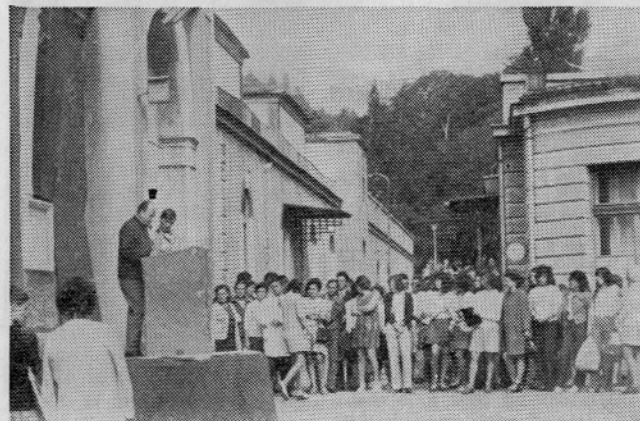
Udar v Čilu terja od naših delovnih ljudi, da se še bolj strnjeno okrog zveze komunistov s Titom na čelu, da pospešijo svojo akcijo za uveljavljanje nove ustave in da poostrijo boj proti vsem, ki poskušajo spodkopavati temelje našega socialističnega samoupravnega sistema. Pozorni moramo biti nad elementi, ki poizkušajo s tajnim vdorom v našo domovino razbijati mednarodne odnose, bratstvo ter škoditi našemu samoupravljanju.

Noben narod ni in ne more biti poklican, da jemlje svobodo drugemu narodu in mu vsiljevati režim neofašističnega imperializma. Nasilje mednarodne reakcije, ki je z nasiljem zrušila ustavno, napredno vlado v Čilu, je potrebno obdolžiti kot napad na napredek v svetu sploh.

Ogorčeni smo nad zadnjim dogodkom na KOROŠKEM ob priliki razstrelitve spomenika koroškemu partizanom v vašj ROBEŽ. Zaskrbljeni smo spričo nadaljevanja gonje proti slovenskemu življu na Koroškem, ker so nosilci vseh teh dejanj velikonomški nacionalistični krogi. Ta zadnji incident lahko ocenimo kot zaroto proti naprednim silam za mir, sožitje in napredek v svetu!

Dovolite mi, da predlagam zboru, da zavzamemo stališče do dogodkov v Čilu in na Koroškem in da odpošljemo CK ZKS naslednjo protestno brzojavko:

»Delavci Bombažne predilnice in tkalnice v Trziču, zbrani na protestnem zborovanju, obsojamo zadnje dogodke v Čilu in na KOROŠKEM ter zagotavljamo, da smo trdno odločeni sprovajati politiko naše partije in tovariša TITA.«

Na protestnem zborovanju je govoril sekretar OO ZK, tovariš Viktor Švab

Stanje tekstilne industrije

(Nadaljevanje z 10. strani)

ni davek itd. nekaj razlike bi se moralo nadoknaditi z uporabo cenejših substitutov, dalje bi se moralo pri nekaterih proizvodih povečati ceno in za preostali del mora industrija žrtvovati svojo akumulacijo na račun modernizacije.

Osebnost sem prepričan, da predvideni družbeni dogovor o formiranju cen ne bo prispeval k ureditvi razmer na tržišču, ampak je treba preiti na prosto formiranje cen, ker je ponudba mnogo večja od povpraševanja in bi se v primeru prostega formiranja cen pojavile znatno višje cene posameznih artiklov, ki jih prav gotovo ne bo mogoče prodati zaradi vse manjše kupne moči. Menim, da imajo prav tisti, ki trdijo, da se ne bi smelo odlašati s predlaganimi rešitvami, ker nam grozi paraliza v proizvodnji in v prometu s tekstilnimi proizvodi. Ostali smo torej, po ugodnem zaključku prejšnjega leta, zopet na začetku istih problemov, ki smo jih že enkrat prebrodili. Podatki periodičnih obračunov nekaterih grupacij so že znanilci nove krize, saj sta v glavnem samo dva podatka ugodnejša kot v prejšnjem letu. Poprečni mesečni osebni dohodki so v rahlem porastu in se približujejo v višini določenih v sporazumih.

Pri tem bi rad opozoril na to, da se moramo v najkrajšem času organizirati in z večjo prizadevanostjo lotiti določil sporazumov o delitvi in usmeritvi dohodka, kajti pogoji poslovanja so se od takrat, ko smo pripravili sedaj veljavni sporazum, bistveno spremenili. Druga pozitivna postavka pa je amortizacija, ki je tudi v porastu, kar izraža želje po hitrejši obnovi strojnega parka. Kritični položaj je v nekaterih podjetjih na področju obratnih sredstev. Na primer v 33 osnovnih organizacijah združenega dela manjka 23,8 milijard dinarjev obratnih sredstev. Nekatere od teh nimajo pogojev za investicijsko vlaganje. Nadalje so podjetja morala zmanjšati dohodek zaradi dolžnikov preko 90 dni. Sicer bo ta problem nekoliko olajšan s konverzijo določenih kategorij kratkoročnih kreditov za obratna sredstva v dolgoročne kredite, vendar je tehnika obračunana tako, da nam marsikatera sredstva ostanejo. Tu imam v mislih konkretno sredstva, ki jih je koristila Direkcija za rezerve, za uvoz bombaža iz dežel v razvoju. Analiza kaže, da zaloge naraščajo zaradi visokih cen surovin; prav tako je opaziti rahlo dviganje zalog gotovih izdelkov. To je posledica še slabšega stanja na področju obratnih sredstev v trgovini, ki je zaradi tega znižala svoje zaloge na nivo razpoložljivih lastnih sredstev. Kupuje pa le toliko, kolikor proda. Skratka, zaloge so se iz trgovine preselile v tovarne. Verjetno ne bi bilo prav, če bi analizirali

vse podatke, ker je tri mesece le prekratek čas, da bi se lahko z večjo gotovostjo dajalo prognozo, kako bo tekstilna industrija v tem letu mogla gospodariti, prav pa je, da smo na nekatera gibanja opozorjeni. Ob vsem pa se le gotove stvari premikajo v pozitivno smer. Prijetno nas je presenetil predlog, da naj bi se precej strojev uvažalo po liberalnejšem režimu. Čeprav je res, da spisek ne predvideva strojev za oplemenitenje in še nekatere druge stroje, ki jih sploh ne proizvajamo doma, vendar je predlagatelj s tem našel proces postopne liberalizacije uvoza opreme in je v programu, da se mora do leta 1975 ves uvoz popolnoma sprostiti. Kot vsak proces, ki vodi k sproščanju okovov administracije, je tudi predlog naletel na nasprotnike.

Nekateri vidijo skozi tako liberalizacijo za lasten obstoj in veljavo, ker ne bo več možnosti za ceremonijalno pritiskanje žigov na prijave o zaključnem poslu.

To sem navedel predvsem zaradi tega, ker menim, da ne smemo dovoliti, da bi nam še naprej kdo vsiljeval svoja stališča in mnenja tudi v primerih, ko gre za družbene dogovore ali samoupravne sporazume. Vzporedno s tem se pojavljajo tudi drugačni primeri, ki nas opozarjajo na to, da smo pri uveljavljanju ustavnih spremem prepustili iniciativo ostalima dvema partnerjema industrije, to je notranji in zunanji trgovini. Zelo pogost je pojav, ko trgovina na različne načine ponudi sodelovanje v samoupravljanju, participacijo na ustvarjenem dohodku sodelovanje pri skupnih naložbah itd., vendar zahteva od proizvajalce določene ugodnosti in pravice, kar pomeni za drugimi besedami: »Tvoje samoupravne pravice bodo tolikšne, kolikor boš za njih plačal.« Menim, da je to zelo nevaren pojav, proti kateremu moramo energično nastopiti, ker ni niti poslovno, še manj pa politično pravilen. Vse to kaže, da je prišel čas, ko se mora industrija še bolj organizirati

in med seboj sodelovati, saj nam prav ustavne spremembe to v veliki meri omogočajo.

Naj se dotaknem še enega problema, ki ga mora tekstilna industrija rešiti v najkrajšem času. To je nočno delo žena. Ne glede na to, da je bilo narejenih že nekaj študij o tem in da je tekla razprava na večjih forumih, mislim, da pri tako zahtevnem ekonomskim in socialnem problemu in glede na specifičnost v vsaki delovni organizaciji, ni enotnega recepta. Ne glede iz katerega zornega kota se lotimo te naloge, vedno pride mo do istega zaključka. Z ozirom na to, da se mora opremiti tekstilna industrija z modernimi stroji, ki pa so zelo dragi, in se morajo zaradi hitrih tehnoloških sprememb amortizirati v petih letih, bi bila proizvodnja v dveh izmenah, veliko predraga. V takih primerih bo verjetno morala ostati tretja izmena. Drugod bo primer zopet drugačen, kjer se bo lahko začasno rešil problem s povečanimi kapacitetami klasičnih strojev v dve izmeni. Dalje je problem različen v tkalnicah kot v predilnicah in sukalnicah. Rešitev za delo v treh izmenah ali celo v štirih izmenah pa je le ena: zaposliti možko delovno silo in jo dobro plačati.

V vsakem primeru, pa ne glede na to, kako se bo to reševalo, bi tekstilna industrija Slovenije potrebovala vsako leto najmanj 90 milijard dinarjev za investicije in sicer za dobo 5 let. Torej je problem nočnega dela žena samo še dodatni argument, da mora biti tekstilna industrija deležna več pozornosti vseh političnih in gospodarskih činiteljev, ker sama glede na ekonomski položaj, v kakršnem trenutno je, ne bo mogla rešiti teh problemov. Zato mislim, da je prav, da ta zbor v imenu vseh tekstilcev Slovenije zahteva, da se vsi predlogi osnovnih organizacij združenega dela, posredovani preko Sveta tekstilne industrije pri Zvezni gospodarski zbornici, uresničijo.

Po TEKSTILCU,
strokovnemu glasilu
ZITT Slovenije

Delovni program

Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije

Komisija za sklepe, ki jo je izvolil UO Zveze je predložila deset točk, kot delovni program Zveze:

1. Zveza in društva morajo skrbeti za strokovno izpopolnjevanje članstva. V ta namen naj bi pripravili čim več posvetovanj, simpozijev in strokovnih predavanj. Iniciativo za to naj bi dajali predvsem člani iz podjetij in društva.

2. Zveza in društva morajo sodelovati pri reševanju konkretnih družbenih, gospodarskih in strokovnih vprašanj. V ta namen naj organizirajo razne sestanke za izmenjavo izkušenj:

a) po posameznih kolektivih pri reševanju strokovnih problemov

b) s člani iste usmeritve iz raznih podjetij zaradi koordinacije in izmenjave izkušenj pri raznih strokovnih akcijah.

3. Pospeševati mora znanstveno-raziskovalno delo ter povečanje sodelovanja med teorijo in prakso oziroma med fakulteto in inštituti na eni strani ter s tekstilnim gospodarstvom na drugi strani. Zveza se mora zavzemati za navezovanje stikov med različnimi institucijami in gospodarskimi organizacijami, da bi le-te naročale konkretne raziskovalne naloge, ki bi pomagale dvigniti raven organizacije, kvalitete in akumulativnosti.

4. Zveza si mora zagotoviti vpliv v republiških institucijah, katerih aktivnost je pomembna za tekstilno stroko: zvezni in republiški Izvršni svet, Poslovno združenje, Gospodarska zbornica, Fakulteta in druge. Naši predstavniki v teh institucijah so dolžni, da zastopajo interese Zveze in njenega članstva.

5. Zveza mora podpirati izdajanje strokovnih publikacij. Predvsem mora dati podporo svojemu strokovnemu glasilu TEKSTILCU, pri katerem morajo člani sodelovati predvsem s strokovnimi članki. Zveza mora tudi sodelovati pri reševanju finančnih problemov glasila. Potrebno je še dalje dvigniti strokovno raven glasila z izvornimi članki in povzetki iz inozemskih strokovnih revij.

K sodelovanju poziva Zveza mlajše strokovnjake iz podjetij, iz strokovnih šol, inštitutov, strojnih in kemičnih tovarn.

6. Potrebno je, da Zveza bolj kot do sedaj poveča svojo aktivnost v zvezi z nalogami na področju dviga kvalitete dela in izdelkov (delo v raznih komisijah za kvaliteto in podobno).

7. Zveza in društva morajo organizirati strokovne in poučne ekskurzije po domovini in v inozemstvu. Ekskurzije naj ne služijo le ozki stroki ter povezovanju tekstilnih podjetij, temveč naj služijo tudi dvigu splošne razgledanosti članov.

8. Sestanki in srečanja posameznih članov, komisij in društev naj ne bodo samo zaradi koordinacije dela, izmenjave strokovnih in organizacijskih izkušenj, temveč tudi zaradi poglobljanja stikov v družbenem smislu in podobno.

9. Zveza mora organizacijsko utrjevati posamezna društva, katerih vodstva so dolžna pritegniti širši krog mlajših članov, da s tem zagotovi kontinuiteto in širjenje društvene aktivnosti.

10. Zveza naj ustanavlja le take komisije, ki so potrebne za kompleksno reševanje konkretnih vprašanj v okviru nalog v programu dela Zveze.

Za uresničevanje in izpopolnjevanje navedenih deset točk Zveza poziva celotno članstvo, komisije, posameznike in društva na aktivno družbeno in strokovno delo.

Po »Tekstilcu«

Praktični nasvet: Otroci v avtomobilu

Otroke imamo radi, a če pogledamo, kako neodgovorno ravnamo z njimi, kadar jih prevažamo z avtomobilom, bi lahko rekli, da jih nimamo dovolj radi. To potrjujejo številne statistike, ki na žalost ugotavljajo, da otroci pogosto umirajo na cestah.

Kako otroka posaditi v avtomobil, da mu bo udobno in da bo čim bolj na varnem? S tem vprašanjem si belijo glave starši posebno takrat, ko se odpravljajo na počitnice in jih čaka dolga pot.

Na pot se odpravljamo v čistem avtomobilu, ki naj bo dobro prezračeno, da otrok za-

radi slabih vonjav ne bi občutila slabost. Če se le da, poskrbite, da avto ne bo stal na soncu, ker bi se preveč razgrel.

Za prav majhnega otroka je dolga vožnja izredno naporna. Če se ji že ne morete izogniti, se založite s papirnatiimi pleničkami, ki jih boste lahko odvrgli, otroku pa nadenite vrh plenice še »švedske« hlačke. Mleko ali čaj mu nalijte v termovko, da bo ostalo toplo. Pol ure pred odhodom otroku ne dajte tekoče hrane.

Vsak otrok naj ima v avtomobilu svoj prostor, a ta naj

nikakor ne bo v naročju sopotnika, ki sedi poleg voznika!

Voziti je treba nadvse previdno in počasi. Odrasli naj med vožnjo ne kadijo, da bo v avtu čimboljši zrak. Od časa do časa ustavite, posebno na dolgi poti. Notranjost avtomobila, ki naj stoji v senci, med počitkom dobro prezračite.

Če le morete, se odpravite na pot ob uri, ko je promet najbolj redek. Kadar zaidete v prometni vrvež, zapeljite v stran in počakajte, da se poleže.

Med postankom otrokom

ne dajte sladoleda, hladilnih pijač ali težko prebavljive hrane. Namesto tega jim potolažite lakoto s keksi in sadjem, žejno pa s čajem ali sadnim sokom.

Po »Tovarišu«

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem svojim sodelavkam in sodelavcem za denarno pomoč in sočustvovanje, ki so mi ju izkazali ob boleči izgubi dragega očeta.

Zalujčica; Katarina
Meglič iz konfekcije

VODORAVNO:

1. Sokratov prijatelj, 7. ptič, 14. slovenski skladatelj češkega rodu, avtor opere »Gorenjski slavček« (Anton 1867—1926), 16. evropska država, 18. slovesna obredna oprava, 19. sokratov prijatelj, 21. kdor zjutraj prihaja pridno na delo, 22. zemlja obdana z morjem, 23. prebivalka Armenije, 25. jed, 26. ameriški bizon ali evropski zober, 27. gizdalin, nadutež, 28. sprožiti, hitro streljati, 31. znak za kemično prvino osmij, 32. pristanišče v srednji Italiji, 34. kratica za radio Italija, 36. odločilni napor pri zadnjem delu tekmovanja, 39. avtomobilska oznaka za Sarajevo, 40. zastopnici z zboru ali parlamentu, 42. letni posek gozda, 43. moderna označba za razne sintetične plastične snovi, 45. ljubkovalno žensko ime, 46. sol klorove kisline, 48. glavno mesto Norveške, 49. kratica za Kulturno-umetniško društvo Tržič, 50. štiri črke, 51. Ljudska republika Slovenija, 53. Rdeči križ Španije, 54. okrajšava za umrljivost — mortalnost, 55. medmet, 56. rudniška priprava, 57. del televizijske naprave, 59. dobro — nemško, 60. soteska, jarek, 61. kitajski dninar, 62. sol ogljikove kisline, 65. okrajšava za akademski klub, 66. mesec v letu, 67. štiri različne črke, 68. samostanski predstojnik, 70. avtomobilska oznaka Subotice, 71. zver mačjega rodu, 73. večje skupine ptic, 75. kratica za Slovensko tiskarsko podjetje, 77. zadnji del ladje — dvojina, 80. živo bitje — žival (zadnja črka a), 82. moško ime, 83. Španska letalska družba, 86. svetniška podoba, 87. otok v Sredozemskem morju, 88. otok južno od Avstralije, 90. puščavnik, 92. ženske potrebščine, 93. Sokratov prijatelj.

NAVPIČNO:

1. Evropska država, 2. žensko ime, 3. riževo žganje, 4. vstavi TST, 5. Oto Tičar, 6. v sestavljanikah uporabna beseda (npr. nekrolog), 7. tikati prejo, 8. Ernest Lapajne, 9. otrebljen svet, 10. kratica za inženir, 11. vprašalnik, 12. znana opera Verdija, 13. Črnogorski vladika in najznačilnejši epski pesnik, 14. angleška dolžinska mera, 15. nizozemski slikar, 16. moško ime, 17. zadnjik, 20. berilij (kem. znak), 23. drobiž v Indiji, 24. Anica Fale, 27. cent, 29. točka v kateri se Mesec najbolj oddalji od Sonca, 30. Sokratov tožnik, 33. okrajša-

va za epsomit — grenko sol, 35. Sokratov tožnik, 37. okrajšava za narodni, 38. prvotna prebivalka Italije, 39. nesoglasje, 41. žensko ime, 44. žensko ime, 46. predica, 47. sestavljen iz treh delov, 49. bodici, osti, 50. mesto v Sloveniji, 52. škrat, 54. Sokratov tožnik, 55. Madžari, 56. ribja koščica, množina, 58. čir, 60. ročni voziček, 62. žensko ime, 63. eden izmed petih kontinentov, 64. kemični znak za neptunij in tantal, 66. mesto

v Južni Araliji, 69. eden izmed števnikov, 70. pripadnik Skitosematskega naroda, 72. kemični znak za galij, 74. tuje žensko ime brez zadnje črke, 76. stran, še druga stran zvona, 78. važno jedilo, 79. žensko ime, 81. kem. znak za molibden, 82. spremljevalec boga Erosa — krilati deček, 84. tri črke, 85. dalmatinsko žensko ime, 87. vstavi KHI, 89. Ivan Tavčar, 91. ploskovna mera.

jetnem slavonskem mestecu, ki leži pod Krndijo, na severovzhodu Hrvatske. Potem bo šel v prekomando in nam prav gotovo poslal še kako lepo razglednico iz kakega drugega kraja naše domovine.

Vsemu kolektivu želi veliko uspehov pri delu, posebno pa sodelavcem iz elektro de-

lavnice in mehanične delavnice.

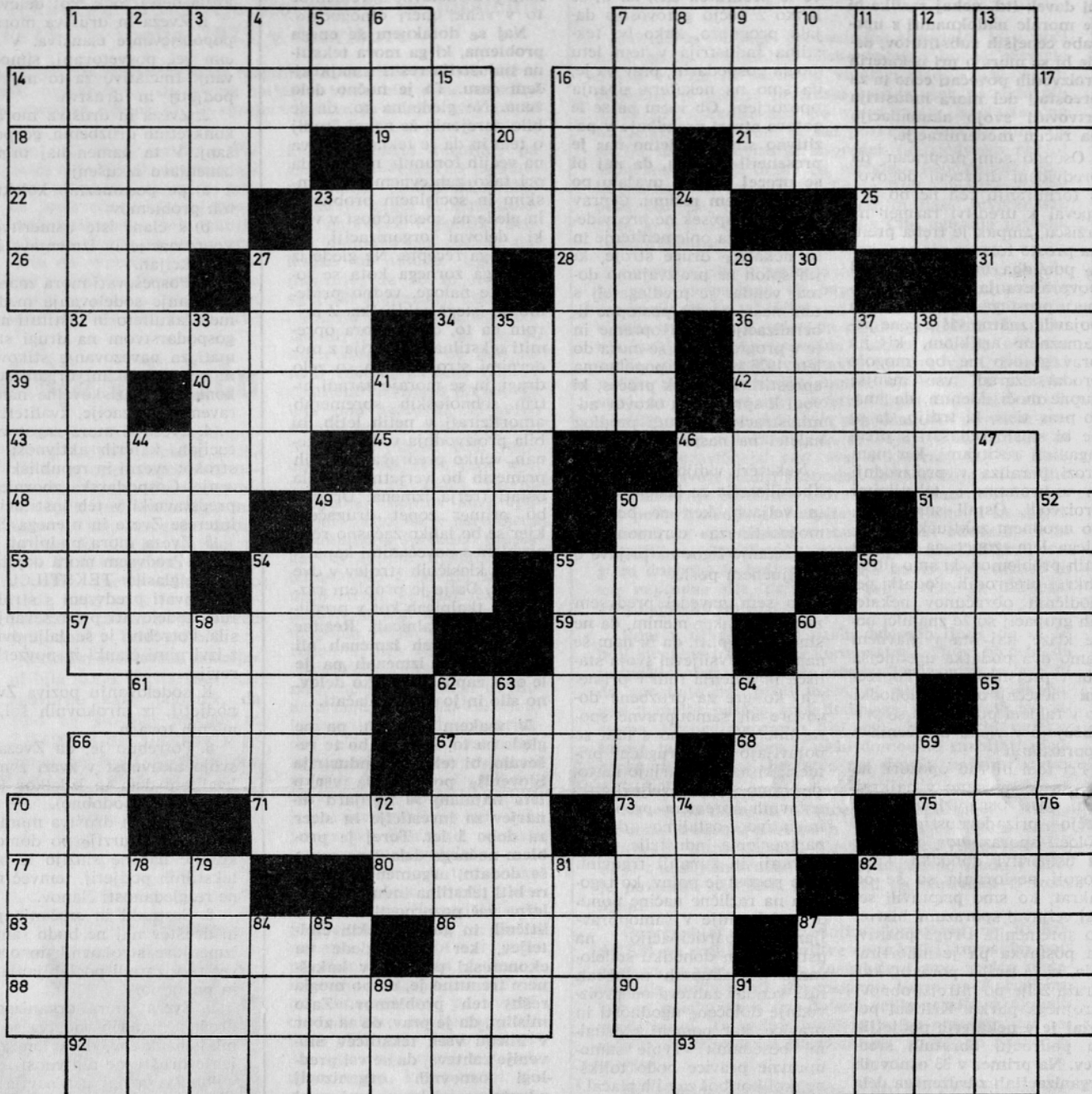
Zahvaljujemo se mu za pozdrave in dobre želje, mi pa mu želimo, da bi ga potem »poslali« še kam bliže k domu. Do takrat mu pišite na naslov: Peter Rožič, V. P. 7077/10 B, 54500 Našice.

Tovariški pozdrav in oglašite se nam še kaj!

Urednik

NAGRADNA KRIŽANKA

SOKRATOV PRIJATELJI IN TOŽNIKI

NAGRADE

Tokrat smo prejeli samo 42 rešitev in izmed pravih smo kot vedno izžrebali 4 reševalce. Zreb je bil bolj naklonjen »nežnemu spolu«, moških pa tudi ni zgrešil.

1. nagrada, 40 din: **Slavica Šlibar**, predilnica
2. nagrada, 30 din: **Milka Mežnar**, konfekcija
3. nagrada, 20 din: **Marija Primožič**, obračunska pisarna tkalnice
4. nagrada, 10 din: **Slavko Pajntar**, predilnica

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne skupnosti Bombažne predilnice in tkalnice Tržič — Ureja uredniški odbor Franci Sarabon, Marjan Herak, dipl. iur. Breda Milič, Anka Bizjak, Marija Rožič, dipl. oec. Ignac Ahačič, Francka Dolžan, Ljuba Ravnikar, Janez Furlan — Glavni in odgovorni urednik Stojan Saje — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290. Telefon 70340 int. 89 — Tisk ČP Gorenjski tisk Kranj v 1450 izvodih — Izhaja enkrat mesečno. — List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.

Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list SFRJ št. 33/72, prosto plačila prometnega davka.

Vojak nam piše

Iz Našic, kjer služi vojaški rok, nam je poslal prelepo razglednico naš sodelavec Peter Rožič.

Najprej nas vse lepo pozdravlja in zahvaljuje se za Tekstilca, ki ga redno prejema.

Pravi, da bo še nekaj časa ostal v tem majhnem, a pri-